

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Objednatel:

Ministerstvo životního prostředí ČR
Vršovická 65, Praha 10, 100 10

Zhotovitel:

Atelier T-plan, s.r.o.
Na Šachtě 497/9, Praha 7 – Holešovice, 170 00

Metodické doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí

TEXTOVÁ ČÁST

.....
RNDr. Libor Krajíček
jednatel a ředitel společnosti

.....
RNDr. Libor Krajíček
hlavní řešitel

Prosinec 2014
zakázka č. 2012 017

AUTORSKÝ TÝM:

Atelier T-plan, s.r.o.

- RNDr. Libor Krajíček   Vedoucí týmu, celková koncepce metodiky, hodnocení variant, kumulativní a synergické vlivy, horninové prostředí
- Mgr. Alena Kubešová Ph.D.   Flóra, fauna, ekosystémy, ZPF
- Ing. Michal Nosál   Analýza datových zdrojů a kartografických podkladů
- Bc. Petr Cejnar
- Ing. Tomáš Daněk   Kulturní a historické hodnoty území

Externí spolupráce

- Mgr. Jan Karel (ATEM – Atelier ekologických modelů, s.r.o.)   Ovzduší, hluk, vlivy na obyvatelstvo
- Ing. Jiří Štolc   Povrchové a podzemní vody
- Ing. Jiří Schneider Ph.D.   Lesní porosty a PUPFL

OBSAH

I.	ÚVOD	1
II.	LEGISLATIVNÍ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	2
II.1.	Legislativní rámec	2
II.2.	Metodologická východiska	3
II.3.	Základní kroky metodického postupu	7
III.	NÁVRH OBSAHOVÝCH NÁLEŽITOSTÍ VYHODNOCENÍ VLIVŮ PÚR ČR A ZÚR NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ DLE PŘÍLOHY STAVEBNÍHO ZÁKONA	12
III.1.	Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů PÚR ČR a ZÚR, vztah k jiným koncepcím.....	12
III.2.	Zhodnocení vztahu PÚR ČR a ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní nebo komunitární úrovni	25
III.3.	Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna PÚR ČR nebo ZÚR	27
III.4.	Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR nebo ZÚR významně ovlivněny	32
III.5.	Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR nebo ZÚR významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území, PO a EVL.....	36
III.6.	Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant PÚR nebo ZÚR	41
III.7.	Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení.	51
III.8.	Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí.....	55
III.9.	Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí do PÚR ČR nebo ZÚR a jejich zohlednění při výběru variant řešení.	57
III.10.	Návrh ukazatelů pro sledování vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí.....	59
III.11.	Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.....	61
III.12.	Netechnické shrnutí výše uvedených údajů	63

I. ÚVOD

Nejvyšší správní soud (NSS) svým rozsudkem 1Ao 7/2011-526 ze dne 21.06. 2012 zrušil opatření obecné povahy Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, vydané usnesením zastupitelstva Jihomoravského kraje ze dne 22.09. 2011 č. 1552/11/Z25. Za hlavní důvod soud označil nedostatečné vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů předmětné koncepce. V odůvodnění rozsudku mj. konstatuje „...*absenci metodického postupu při hodnocení kumulativních a synergických vlivů koncepcí a územně plánovacích dokumentací, který by byl akceptován subjekty účastnicími se procesu schvalování těchto materiálů a zároveň odpovídal požadavkům právních předpisů*“. Toto konstatování je platné i pro metodiku posuzování vlivů ZÚR obecně. Z tohoto důvodu MŽP ČR, odbor posuzování vlivů a integrované prevence zadal smlouvou o dílo č.6/OPVIP/2012 zpracování návrhu metodického postupu pro hodnocení vlivů koncepčních dokumentů z oblasti územního plánování na životní prostředí.

Obsahem tohoto svazku je návrh metodického doporučení pro zpracování vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje ČR a zásad územního rozvoje¹ na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „metodika“).

Cílem metodiky je specifikovat obsahový standard jednotlivých kapitol vyhodnocení vlivů na životní prostředí dle přílohy stavebního zákona² na úrovni PÚR ČR a ZÚR včetně možných postupů k jejich naplnění. Metodika je určena jako vodítko autorizovaným osobám³ při zpracování obsahových náležitostí vyhodnocení vlivů těchto koncepcí na životní prostředí a dále orgánům územního plánování (§§ 7 – 11 stavebního zákona), při pořizování PÚR ČR, resp. ZÚR a příslušným úřadům dle §§ 21 a 22 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí při stanovení požadavků na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů dle §10i) tohoto zákona.

S ohledem na rozsah řešeného území a podrobnost řešení byla pro pilotní návrh metodiky zvolena krajská úroveň (ZÚR), která je zpracována v celém rozsahu přílohy ke stavebnímu zákonu. Metodika pro PÚR ČR je samostatně pouze v částech, které se s ohledem na podrobnost předmětu hodnocení vyžaduje odlišné postupy. Metodika pro hodnocení vlivů územních plánů je s ohledem na odlišnou podrobnost řešení zpracována samostatně.

Předložený návrh nebrání autorizovaným osobám (AO) použít pro vyhodnocení vlivů PÚR nebo ZÚR vlastní, odlišné postupy, za předpokladu dodržení minimálního obsahového standardu, který specifikoval NSS v odst. [72] výše citovaného judikátu⁴.

---

¹ Dále jen PÚR ČR a ZÚR.

² Dále jen SEA dokumentace.

³ §19 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Podrobněji viz kap. II.2.

II. LEGISLATIVNÍ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

II.1. Legislativní rámec

PÚR ČR i ZÚR jsou podle § 3, písm. b), zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů⁵ „koncepty“, které orgány veřejné správy zadávají a následně schvalují nebo ke schválení předkládají. Požadavek na jejich posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí vyplývá (v obecné rovině) z ust. §10a) odst. 1 ZOPV. Vlastní problematiku posuzování vlivů politiky územního rozvoje a zásad územního rozvoje⁶ na životní prostředí upravují odst. 1 a 3 §10i) tohoto zákona:

➤ Odst. 1

⇒ *Při posuzování vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje a územního plánu se postupuje podle zvláštního právního předpisu⁷. Ustanovení § 20, § 21 písm. l) a § 22 písm. e) tím nejsou dotčena. Ustanovení § 2, 3, 10a, 10b, 10g a 10h se použijí obdobně a s tím, že zjišťovací řízení a veřejné projednání se postupem podle tohoto zákona neprovádí. Předkladatelem je pořizovatel politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje nebo územního plánu.*

➤ Odst. 3

⇒ *Ministerstvo nebo orgán kraje při pořizování politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje a územního plánu stanoví podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně návrhu zpracování možných variant řešení. Tyto požadavky zpracovatel vyhodnocení vlivů na životní prostředí ve vyhodnocení zohlední nebo uvede důvody, pro které tak neučinil. Pokud vyhodnocení vlivů na životní prostředí neobsahuje náležitosti podle zvláštního právního předpisu⁸, je Ministerstvo nebo orgán kraje oprávněn požadovat jeho dopracování. Při pořizování územního plánu stanoví orgán kraje na základě kritérií uvedených v příloze č. 8 k tomuto zákonu případný požadavek na zpracování vyhodnocení vlivů na životní prostředí.*

V návaznosti na citovaná ustanovení zákona o posuzování vlivů na životní prostředí vymezuje stavební zákon v příloze 1 rámcový obsah vyhodnocení vlivů PÚR ČR, ZÚR a ÚP na životní prostředí, přičemž toto hodnocení je vždy součástí širěji pojatého vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území dle přílohy č. 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů⁸, které zahrnuje též vyhodnocení dopadů koncepce na územní podmínky pro hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel v území ve smyslu ust. §18 odst. 1 stavebního zákona. Citovaná příloha stavebního zákona, stejně jako příloha č. 9 ZOPV, se kterou obsahově koresponduje, představují implementaci přílohy I Směrnice ES

⁵ Dále jen ZOPV.

⁶ Platí též pro posuzování územních plánů.

⁷ Stavební zákon.

⁸ Dále jen Vyhláška o ÚAP a ÚPD.

č. 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí do české legislativy.

Procesní stránku posuzování vlivů uvedených nástrojů územního plánování na životní prostředí upravují jednotlivě §§ 32 – 35 (PÚR ČR), §§ 36 – 42 (ZÚR) stavebního zákona.

S ohledem na skutečnost, že předmětná problematika je řešena ve dvou zákonných úpravách používajících mírně odlišnou dikci, je nutné v úvodu upozornit, že v tomto materiálu uváděné pojmy „**vyhodnocení vlivů**“ a „**posouzení vlivů**“ je třeba chápat v souladu s platnou úpravou takto:

- posouzení vlivů – zahrnuje postupy uplatňované při posuzování (hodnocení) vlivů
- vyhodnocení vlivů – představuje požadované výstupy (elaboráty), tzn. materiální výsledek posuzování vlivů.

Termín „**změna v území**“ dle § 2, odst. 1, písm. a) stavebního zákona zahrnuje všechny aktivity, vyžadující individuální povolující správní akt podle stavebního zákona. Jako ekvivalentní je dále v textu používán termín „**záměr na změnu využití (nebo uspořádání) území**“ nebo zkráceně „**záměr**“. V rámci této metodiky jej však nelze obsahově ztotožňovat s termínem „záměr“, jak je definován v § 3, písm. a) ZOPV, který zahrnuje aktivity (stavby, činnosti, technologie) uvedené v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

II.2. Metodologická východiska

Před formulací vlastního návrhu metodiky hodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí považujeme za potřebné vymezit následující důležité aspekty, které dále popsané kroky pro splnění jednotlivých obsahových náležitostí, významně ovlivňují:

- Specifika posuzování vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí (úkoly, forma výstupů)
- Rozsudek NSS1Ao 7/2011-526, kterým zrušil opatření obecné povahy ZÚR JMK
- Směrnice ES č. 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí v kontextu některých ustanovení stavebního zákona

V ostatních aspektech, nediskutovaných v této kapitole, vychází návrh při definici obsahových náležitostí jednotlivých částí přílohy 1 stavebního zákona z případů „dobré praxe“ dosud zpracovaných hodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí.

SPECIFIKA POSUZOVÁNÍ VLIVŮ PÚR ČR A ZÚR NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Hlavním úkolem posuzování vlivů koncepcí všeobecně je **identifikace potenciálně významných vlivů na složky životního prostředí**; jinými slovy poskytnutím „**zpětné vazby**“ korigovat návrh koncepce tak, aby zjištěné negativní vlivy spojené s její realizací byly vyloučeny nebo v maximální možné míře eliminovány. Lze považovat za žádoucí, aby podstatná část této „zpětné vazby“ byla projektantovi a pořizovateli koncepce poskytnuta ještě v průběhu zpracování PÚR nebo ZÚR v rámci posouzení ex-ante. Přes určitá provozní rizika

s tím spojená (průběžné změny v předmětu vyhodnocení v kombinaci s termínovým souběhem dokončení koncepce a SEA dokumentace) se tak vytváří předpoklad pro úpravu a doplnění finální verze PÚR (ZÚR) určené k projednání podle závěrů SEA posouzení. Základní podmínkou úspěšnosti tohoto postupu je efektivní „trialog“ (projektant, autorizovaná osoba, pořizovatel) zainteresovaných subjektů, optimálně v gesci pořizovatele.

V případě ZÚR, vydávané formou opatření obecné povahy⁹ dle §§ 171 – 174 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je posouzení vlivů zároveň jedním z důležitých podkladů pro **odůvodnění návrhu řešení**¹⁰, především z hlediska naplňování cílů a úkolů územního plánování dle §§ 18 a 19 stavebního zákona a požadavků zvláštních předpisů (§ 40, odstavec 1, písm. c) stavebního zákona). PÚR ČR na rozdíl od ÚPD nemá charakter OOP a vyhodnocení vlivů na životní prostředí v rámci vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je součástí této dokumentace (§ 32, odst. 2 SZ.). Princip „odůvodnění“ je však vhodné vztáhnout i na PÚR ČR s ohledem na požadavky § 34, písm. b) až d) stavebního zákona, nezbytné pro její schválení vládou ČR (§31, odst. 3, SZ).

Hierarchická struktura nástrojů územního plánování (PÚR ČR → ZÚR → ÚP → RP → územní rozhodnutí) a jejich závaznost pro nástroje nižší úrovně (§ 31 odst. 4; § 36 odst. 5; § 43 odst. 5 stavebního zákona) **umožňuje po linii stavebního zákona kontrolu plnění opatření navržených pro předcházení, snížení nebo kompenzaci zjištěných negativních vlivů a jejich konkretizaci** v závislosti na podrobnosti řešení posuzované koncepce nebo záměru. Ze zákona o posuzování vlivů na životní prostředí závaznost závěrů strategického posouzení (SEA) pro posuzování jednotlivých záměrů na projektové úrovni (EIA) přímo nevyplývá. Z logiky uspořádání systému posuzování vlivů, ji však lze považovat za velmi žádoucí.

Na rozdíl od většiny ostatních koncepcí jsou vždy součástí PÚR ČR i ZÚR plochy a koridory pro umístění konkrétních záměrů, přičemž přesnost jejich lokalizace a vymezení v grafické části odpovídá míře podrobnosti příslušné koncepce. Z tohoto aspektu lze odvodit požadavek, aby **součástí hodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR byla vždy výkresová část** v měřítku identickém nebo blízkém měřítku výkresové části posuzované koncepce, s průmětem posuzovaných záměrů, zobrazitelných jevů nebo charakteristik složek životního prostředí a s vyznačením zjištěných významně negativních vlivů. Zásadním specifikem PÚR ČR a ZÚR (včetně ÚP) je skutečnost, že plochy a koridory vymezené v rámci PÚR ČR nebo ZÚR nejsou stavebními pozemky ve smyslu stavebního zákona (§ 2, odst. 1, písm. b)), nýbrž **„plochami a koridory pro umístění stavby“**.

ROZSUDEK NSS 1Ao 7/2011-526

Nejvyšší správní soud ve svém odůvodnění výše citovaného rozsudku 1Ao 7/2011-526 uvedl několik zásadních aspektů, které, ač jsou zmiňovány pouze ve vztahu k hodnocení kumulativních a synergických vlivů, jsou platné pro hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí obecně. V dalším textu proto shrnujeme tyto aspekty, ze kterých dále popsany návrh

⁹ Dále jen OOP.

¹⁰ § 68, odst. 3 správního řádu.

metodiky vychází, jak byly shrnuty v materiálu „Analýza rozsudku NSS 1Ao 7/2011-526. Zrušení OOP ZÚR Jihomoravského kraje“¹¹:

- odst. [62]¹² – definice pojmů
  - ⇒ **Kumulativní (hromadný) vliv** - je dán součtem vlivů stejného druhu (např. emise oxidů dusíku) z různých zdrojů, přičemž při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být shledán
  - ⇒ **Synergický (společný) vliv** - vzniká působením vlivů různého druhu (např. současné působení více zdrojů různých emisí) na danou složku životního prostředí
- odst. [72] – **minimální obsahový standard**
  - ⇒ Popis vhodné metodologie
  - ⇒ Zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny
  - ⇒ Identifikace a popis možných kumulativních a synergických vlivů,
  - ⇒ Posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí) a učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně za jakých podmínek
  - ⇒ Vymezení kompenzačních opatření
  - ⇒ Stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů
- odst. [75]
  - ⇒ „...kumulativní vlivy je třeba zkoumat **nejen v případě většího počtu navrhovaných záměrů, ale též tehdy, je-li koncipován být jediný záměr v území, ve kterém se již nacházejí realizované záměry a jejichž společné působení s navrhovaným záměrem by mohlo mít kumulativní nebo synergický efekt.**“
- odst. [83]
  - ⇒ Zákon ani soud nepožadují po odpůrci exaktně přesná data, avšak, alespoň **hrubý odborný odhad zátěže a vlivů musí být vždy možný.**
- odst. [85] + [86]
  - ⇒ Zákon, a tím méně soud, nepožaduje po odpůrci na úrovni ZÚR přesná a technicky konkrétní kompenzační opatření na tu kterou část záměru, u něž dochází ke kumulaci vlivů. Pro účely stavebního zákona postačuje např. uložení povinnosti kompenzovat popsané a zhodnocené kumulativní vlivy ve vztahu ke konkrétně uvedeným předpokládaným porušením složek životního prostředí.
  - ⇒ Požadavek na zpracování oborové studie, resp. územní studie nebo regulačního plánu ve smyslu ust. §36, odst. 2 stavebního zákona lze považovat za relevantní opatření pro minimalizaci nebo kompenzaci některých kumulativních nebo synergických vlivů.

¹¹ Atelier T-plan, s.r.o. 10/2012.

¹² Odkaz na příslušný odstavec citovaného judikátu NSS.

PŘÍMĚŘENOST HODNOCENÍ V KONTEXTU SMĚRNICE ES č. 2001/42/ES A STAVEBNÍHO ZÁKONA

Výchozím dokumentem upravujícím posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí v evropském kontextu je Směrnice ES č. 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Pro návrh metodiky jsou, kromě výše citované přílohy I, podstatná tato ustanovení a čl. 5, odst. 2 této směrnice:

➤ čl. 4, odst. 3:

⇒ *Tvoří-li plány a programy část hierarchie, vezmou členské státy za účelem zamezení opakovaného posuzování v úvahu skutečnost, že posuzování bude v souladu se směrnicí prováděno na různých úrovních hierarchie. Za účelem mimo jiné zamezení opakovaného posuzování uplatňují členské státy čl. 5 odst. 2 a 3.*

➤ Čl. 5, odst. 2:

⇒ *Zpráva o vlivech na životní prostředí vypracovaná podle odstavce 1 obsahuje informace, které lze rozumně vyžadovat, s přihlédnutím ke stávajícím znalostem a metodám posuzování, obsahu a úrovni podrobnosti plánu nebo programu, jeho fázi v procesu rozhodování a k rozsahu, ve kterém lze některé aspekty vhodněji posuzovat na různých úrovních, aby se zabránilo opakovanému posuzování.*

Z těchto ustanovení lze logicky dovodit, že *míra podrobnosti hodnocení jednotlivých vlivů odpovídá míře podrobnosti, v jaké je daná část (jev, záměr) v rámci koncepce definován nebo vymezen.*

Tuto tezi potvrzuje i stavební zákon (§36, odst. 3 a § 43, odst. 3), který stanovuje jak pro „výrokovou část“ ZÚR, tak pro jejich vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (tj. včetně hodnocení vlivů na životní prostředí podmínku), že „...*nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem...*“ nižším stupňům ÚPD nebo navazujícím rozhodnutím.

DATOVÝ MODEL A SW PROSTŘEDÍ

Projektové zpracování PÚR ČR a ZÚR včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí vyžaduje zpracování značného objemu digitálních dat jak pro tvorbu grafických výstupů, tak pro analytické účely. Minimálně na úrovni krajů lze už v současnosti počítat s existencí datového skladu ÚAP a ZÚR s jednotným datovým standardem (datový model, kódování jevů).

Vzhledem k tomu, že hodnocená koncepce i hodnocení vlivů pracují v převážné většině případů s téměř identickými datovými sadami, je velmi žádoucí, aby pro jejich zpracování byl použit stejný datový model a to i v případě, že zpracovatelem „SEA“ je jiný subjekt, než projektová organizace zajišťující zpracování PÚR ČR, resp. ZÚR.

Nezbytnou podmínkou objektivního a úplného hodnocení vlivů je provedení řady analýz stavu území a složek životního prostředí. S ohledem na neexistenci jednotné metodiky zpracování zatím bohužel nelze ÚAPk a ÚAP ORP považovat za jediný a úplný zdroj informací nezbytných pro posouzení vlivů ZÚR na životní prostředí, resp. pro splnění požadavků, které pro toto hodnocení formuloval NSS.

Zpracování těchto analýz, které mají vždy územní aspekt¹³, je vhodné využití SW prostředí geografických informačních systémů (GIS). Pro tuto volbu hovoří i skutečnost, že jsou jím vybaveny všechny krajské úřady i organizace MMR.

II.3. Základní kroky metodického postupu

Cílem metodiky je formulovat postupy, jejichž závěry obstojí v případě přezkumu koncepce správním soudem. Z tohoto důvodu je návrhu kladen důraz na transparentnost použitých postupů, dokladovatelnost jednotlivých kroků posouzení a zdůvodnitelnost jeho závěrů.

Výchozím principem posouzení vlivů koncepce PÚR ČR, resp. ZÚR na životní prostředí je identifikace vzájemných vazeb jednotlivých částí (kapitol) vyhodnocení, definovaných v příloze stavebního zákona¹⁴. Z logického schématu na následující stránce lze odvodit, jak zjištění (závěry) konkrétních kapitol, plní funkci výchozích informací (vstupů) pro navazující kapitoly vyhodnocení. Konkrétní „technické“ postupy jsou popsány v rámci jednotlivých kapitol následující části III. metodiky, Příkladové ukázky a další doplňující náležitosti jsou uvedeny v samostatném svazku „Přílohy“.

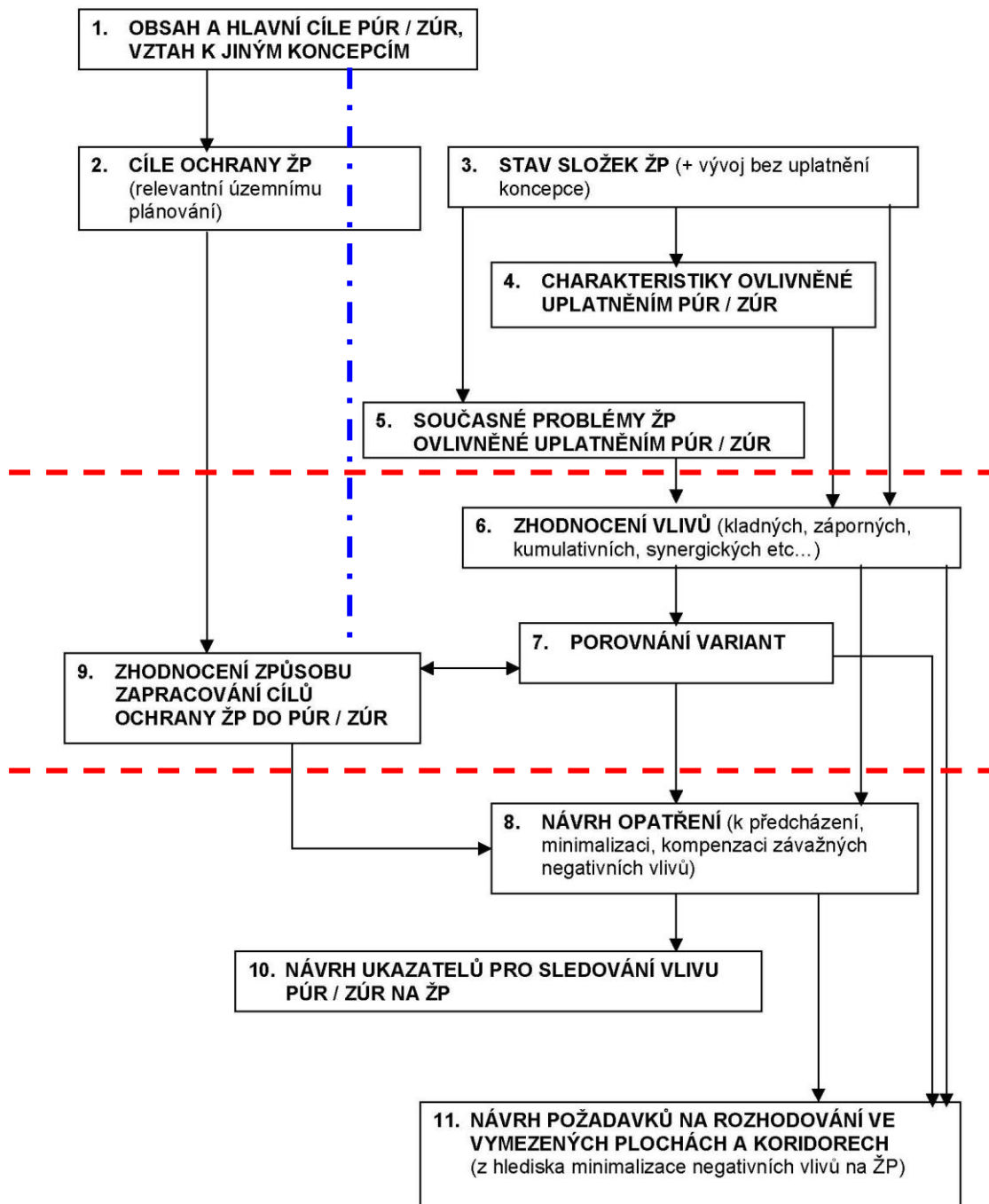
Z vymezení rámcového obsahu jednotlivých kapitol vyhodnocení vlivů na životní prostředí v příloze stavebního zákona vyplývá rozdělení postupu posuzování na tři hlavní části – „**analytickou**“ (kap. 1. až 5.) „**hodnotící**“ (kap. 6, 7 a 9) a část „**závěry a doporučení**“ (kap. 8, 10, 11).

---

¹³ Předmětem hodnocení jsou buď plocha, příp. koridor nebo je obec (její správní obvod) základní územní jednotkou, pro kterou je analýza zpracována.

¹⁴ Identičtý platí též pro vyhodnocení vlivů územního plánu na životní prostředí.

**Schéma vzájemných vazeb jednotlivých částí vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR
na životní prostředí dle přílohy stavebního zákona¹⁵,**

¹⁵ Značení kapitol odpovídá členění dle přílohy k zák. č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Červená čára (čárkovaná) vyznačuje rozdělení na části „analytickou“, „hodnotící“ a „závěry a doporučení“. Modrá čára (čerchovaná) odděluje osy „strategickou“ a „složkovou“.

ANALYTICKÁ ČÁST (KAP. 1. – 5.)

Z grafického schématu výše je patrné, že zpracování **analytické části** probíhá ve dvou „osách“ – a to „**strategické**“ (kap. 1. a 2.) a „**složkové**“ (kap. 3. až 5.), přičemž zjištění provedená v rámci obou „os“ plní funkci vstupů pro část hodnotící.

Strategická osa

Úkolem kapitoly 1 je identifikovat relevantní strategické a koncepční dokumenty, které:

- obsahují témata a podněty následně reflektované v řešení PÚR ČR, resp. ZÚR,
- stanovují cíle (zejména v oblasti životního prostředí), jejichž dosažení je možné alespoň z části dosáhnout nástroji územního plánování.

Koncepce identifikované v rámci kap. 1, jsou podkladem pro výběr cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezistátní a republikové úrovni (v případě PÚR ČR), resp. na úrovni republikové a krajské. Vzhledem k možnému obsahovému překryvu cílů převzatých z různých dokumentů je obsahem kap. 2. rešerše těchto cílů dle jednotlivých témat ochrany životního prostředí a na jejím základě zobecňující sady tzv. „**referenčních cílů ochrany životního prostředí**“, jako základního rámce pro posouzení PÚR ČR a ZÚR:

- při porovnávání jednotlivých variant řešení a jejich vyhodnocení (kap. 7.),
- z hlediska způsobu zpracování těchto cílů do posuzovaných koncepcí (kap. 9.).

Složková osa

V rámci kapitol 3. až 5. je třeba shromáždit a vyhodnotit informace o stavu složek ŽP a dále údaje o obyvatelstvu, hygieně prostředí a významných kulturních, hodnotách (včetně architektonických a archeologických) v řešeném území. Pro naplnění požadavků formulovaných přílohou SZ je třeba na základě těchto informací v rámci jednotlivých kapitol:

- popsat dosavadní vývoj a současný stav jednotlivých složek životního prostředí v řešeném území včetně extrapolace jejich předpokládaného vývoje bez uplatnění koncepce PÚR nebo ZÚR (kap. 3)
- identifikovat hlavní charakteristiky, jevy a problémy, které mohou být uplatnění PÚR nebo ZÚR ovlivněny (kap. 4. a 5.).

Společným úkolem zpracování těchto kapitol je diferenciací řešeného území na základě sledovaných charakteristik, zejména se zaměřením na nejvíce exponované (zatížené) oblasti, příp. na území s největší koncentrací sledovaných jevů jako podklad pro následné posouzení kumulativních a synergických vlivů, přičemž je třeba rozlišit:

- složkové vlivy – tj. vlivy jednotlivých částí (kapitol) koncepce na jednu složku životního prostředí, (ovzduší, voda, půda, atd.). S ohledem na to, že působí na jednu složku území, považujeme tyto vlivy v principu za „kumulativní“.
- prostorové vlivy – vlivy vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů (= záměrů) na prostorově omezené části řešeného území. Ze své povahy mohou být tyto vlivy jak „kumulativní“, tak „synergické“, přičemž jejich konkrétní rozlišení nemusí být v měřítku PÚR, resp. ZÚR vždy možné.

ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ „HODNOTÍCÍ ČÁSTI“ (KAP. 6, 7 a 9)

Koncepce PÚR a ZÚR jsou vždy posuzovány jako celek. S ohledem na rozdílný charakter a formu specifikace předmětu posouzení (verbální / verbální + graficky zobrazený územní průmět) v jejich jednotlivých částech vyžaduje jejich hodnocení odlišný přístup. Ve všech případech se jedná o vlivy předpokládané (potenciální), které se následně konkretizují uplatňováním v rámci navazujících nástrojů územního plánování.

Hodnocení každého článku se v rámci kap. 6 týká jak vlivů negativních, tak vlivů kladných a skládá se z těchto složek:

- identifikace dotčených jevů a charakteristik,
- kvalitativní hodnocení (popis vlivu s rozlišením doby působení trvalé / dočasné),
- kvantitativní hodnocení (odhad významnosti a rozsahu působení vlivu včetně vlivů přesahujících hranice kraje, resp. státní hranice ČR)
- návrh opatření pro eliminaci, omezení nebo kompenzaci vlivu (jednotlivé typy navrhovaných opatření popisuje kap. 8.)

Hodnocení jednotlivých navrhovaných ploch a koridorů se provede formou samostatných hodnotících tabulek (viz příloha 1) s uvedením závěru zda z hlediska vlivů na životní prostředí je možné danou plochu či koridor vymezit a návrhů opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci vlivů. Odhad významnosti vlivů se provede expertním odhadem vyjádřeným semikvantitativně v 5stupňové škále. V případě přetrvávajících nejistot při hodnocení nebo při nedostatku potřebných údajů je možné vyjádřit odhadu významnosti vlivu vyjádřit jako zlomek vyjadřující hodnoty dvou sousedních kategorií (tzn.: 0/-1, -1/-2 atp.).

Kromě vlivů na jednotlivé složky životního prostředí se dále vyhodnocují vlivy kumulativní a synergické, přičemž z hlediska dotčeného území považujeme za:

- kumulativní – vlivy dvou nebo více částí koncepce na jeden sledovaný jev nebo charakteristiku v rámci dané složky životního prostředí, resp. hodnoceného „tématu“¹⁶.
- synergické – vlivy dvou nebo více částí na dva nebo více sledovaných jevů nebo charakteristik dané složky životního prostředí, případně vlivy dvou nebo více výroků na složky životního prostředí v prostorově omezené části řešeného území

Pro porovnání vlivů variantně navržených částí PÚR resp. ZÚR (kap. 7) lze použít různé formy multikriteriálního hodnocení. Jeden z možných postupů je prezentován v rámci kap. III.7. této metodiky.

Pokud k záměru, pro jehož umístění jsou předmětná plocha či koridor vymezovány, již bylo vydáno stanovisko příslušného úřadu dle §10 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je možné ve zvláště složitých případech pro zdůvodnění využít informace zveřejněné ve stanovisku (http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr), které svojí podrobností odpovídají měřítku PÚR, resp. ZÚR.

Relevantní cíle ochrany životního prostředí, sestavené do tzv. „sady referenčních cílů“ pro posouzení koncepce v rámci kap. 9. jsou převzaty z koncepčních dokumentů celostátní

¹⁶ Viz příloha č. 4. - témata A. až I.

a krajské úrovni na základě jejich celkového zhodnocení v kapitolách 1 a 2 (viz výše). Pro prezentaci tohoto hodnocení je vhodný jednoduchý přehled s následujícím obsahem:

- téma (složka) životního prostředí
- referenční cíl
- způsob zohlednění daného cíle v konkrétní prioritě nebo prioritách
- doporučení případných úprav a doplnění

ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ „ČÁSTI ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ“ (KAP. 8., 10 a 11.)

Návrhy opatření k vyloučení, omezení, případně kompenzaci identifikovaných negativních vlivů (kap. 8) se formulují na základě zjištění a vyhodnocení potenciálních vlivů provedených v kap. 6 a 7. Uvedená opatření jsou rozdělena dle jejich charakteru na:

- opatření „koncepční“ - tj. požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy, doplnění nebo vypuštění jednotlivých výroků
- opatření „prostorová“ - požadavky na prostorové vymezení navrhovaných ploch a koridorů v rámci ZÚR s cílem minimalizace vlivů na potenciálně dotčené složky životního prostředí
- opatření „projektová“ - požadavky na řešení identifikovaných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

Pro návrh ukazatelů pro sledování PÚR nebo ZÚR na životní prostředí (kap. 10) je zásadní podmínkou vycházet z existujících databází spravovaných jednak orgány územního plánování a dále zejména MŽP a ostatními ústředními úřady prostřednictvím pověřených organizací. Kritériem pro výběr konkrétních ukazatelů by měla být především jejich přímá vazba na uplatňování posuzovaných koncepcí a dále dostupnost těchto údajů pro orgány územního plánování.

Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí (kap. 11) vychází z koncepčních a (zejména) prostorových opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů, formulovaných v kap. 8.

III. NÁVRH OBSAHOVÝCH NÁLEŽITOSTÍ VYHODNOCENÍ VLIVŮ PÚR ČR A ZÚR NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ DLE PŘÍLOHY STAVEBNÍHO ZÁKONA¹⁷

III.1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů PÚR ČR a ZÚR, vztah k jiným koncepcím

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

1. Stručné shrnutí obsahu a hlavních cílů politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, vztah k jiným koncepcím.

Účelem této kapitoly je především co nejsrozumitelněji **vymezit předmět posouzení** (obsah navrhovaného řešení) v jednotlivých částech posuzované koncepce dále pak specifikovat vztah PÚR ČR a ZÚR k jiným koncepcím.

PÚR ČR

Obsah PÚR ČR vymezuje § 32, odst. 1 stavebního zákona v tomto členění¹⁸:

1. Republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území
2. Rozvojové oblasti a rozvojové osy
3. Specifické oblasti
4. Koridory a plochy dopravní infrastruktury
5. Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů
6. Další úkoly pro územní plánování

Předmětem posouzení oblastí, ploch a koridorů (viz části 2 – 5) dále jsou, kromě jejich vymezení, též „...*kritéria a podmínky pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v území a pro jejich posuzování, zejména s ohledem na jejich budoucí význam, možná ohrožení, rozvoj, útlum, preference a rizika*“ (§ 32, odst. 1, písm. e) SZ). Výkresová část k těmto kapitolám má podobu grafických schémat, zobrazujících uvedené jevy formou geometrických obrazců – kruhů a elips (rozvojové a specifické oblasti), resp. úseček spojujících koncové body (rozvojové osy a koridory), případně bodů (plochy).

Pro metodu posouzení je vedle obsahu důležitá též forma, jakou je koncepce prezentována. Z tohoto hlediska lze tedy návrh PÚR ČR rozdělit na:

¹⁷ V zájmu jednoznačné identifikace vazeb na jednotlivé body přílohy ke stavebnímu zákonu uvádíme v této části metodiky odkazy na názvy jednotlivých částí ZÚR výhradně v souladu s členěním citované přílohy SZ.

¹⁸ Převzato z platné PÚR ČR 2008.

➤ **Verbální návrhy (bez grafického zobrazení)**

- ⇒ Republikové priority územního plánování (1),
- ⇒ Články z částí 2 až 5 bez grafického zobrazení (v měřítku grafických schémat nelze návrh zobrazit nebo lokalizace není dosud známa)
- ⇒ Další úkoly pro územní plánování (6)

➤ **Návrhy s grafickým zobrazením územního průřezu**

- ⇒ Rozvojové oblasti a rozvojové osy (2)
- ⇒ Specifické oblasti (3)
- ⇒ Koridory a plochy dopravní infrastruktury (4)
- ⇒ Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů (5)

V obou případech jsou **součástí předmětu posouzení** též kritéria a podmínky pro rozhodování o variantách (příp. alternativách) změn v území s ohledem na jejich posuzování a budoucí význam, které mají povahu verbálních výroků.

S ohledem na již zmíněnou skutečnost, že PÚR ČR nemá charakter OOP, není její součástí (na rozdíl od ZÚR) odůvodnění navrhovaného řešení. Z tohoto důvodu jsou pro vyhodnocení vlivů nezbytným podkladem též veškeré podklady, na jejichž základě byl návrh PÚR ČR zpracován (viz § 33, odst. 2), ze kterých je možné získat konkrétní informace o důvodech formulace daného návrhu a o jeho specifikaci.

Aktualizace PÚR ČR

Při aktualizaci PÚR ČR (§ 35 SZ) se vyhodnocení vlivů na životní prostředí zpracovává, pokud tak stanoví MŽP ČR ve svém stanovisku dle § 35, odst. 2, písm f), stavebního zákona. Předmětem posouzení jsou v tomto případě **měněné části PÚR ČR**, tj. měněné části platné PÚR ČR a části nově formulované (vymezované). Pouze při posuzování **kumulativních a synergických vlivů** je nezbytné zohlednit také vlivy těch částí PÚR ČR, které zůstávají nadále v platnosti.

ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Na rozdíl od PÚR ČR jsou ZÚR vydávány jako opatření obecné povahy dle správního řádu (viz výše). Z tohoto důvodu se skládají ze dvou hlavních částí:

- ⇒ Návrh (výroková část) ZÚR – obsahuje **koncepci, která je předmětem posouzení**, v členění dle v části I. přílohy č. 4 vyhlášky 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- ⇒ Odůvodnění ZÚR, jejíž obsahové náležitosti definují část II. přílohy č. 4 této vyhlášky a dále § 40, odst. 1 a 2 stavebního zákona a správní řád a z hlediska hodnocení vlivů je hlavním zdrojem upřesňujících informací o účelu posuzovaného výroku a jeho charakteristikách, příp. parametrech.

Návrh Zásad územního rozvoje (výroková část)

	ČÁST ZÚR	PŘEDMĚT VYHODNOCENÍ	GRAFICKÉ ZOBRAZENÍ
a)	Priority územního plánování kraje	Navržené priority	--
b)	Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí (ROB) a rozvojových os (ROS) vymezených v PÚR ČR, vymezení dalších ROB a ROS nadmístního významu	Vymezení ROB a ROS včetně požadavků na využití území, resp. kritérií a podmínek pro následné rozhodování o variantách změn v území	Výkres uspořádání území kraje
c)	Zpřesnění vymezení specifických oblastí (SOB) vymezených v PÚR ČR, vymezení dalších SOB nadmístního významu	Vymezení SOB včetně požadavků na využití území, resp. kritérií a podmínek pro následné rozhodování o variantách změn v území	Výkres uspořádání území kraje
d)	Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR, vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, ÚSES a ploch územních rezerv	Vymezení ploch a koridorů, včetně požadavků na využití území, resp. kritérií a podmínek pro následné rozhodování o variantách změn v území (netýká se ÚSES a územních rezerv ¹⁹)	Výkres ploch a koridorů vč. ÚSES
e)	Upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje	Definované přírodní, kulturně historické a vybrané civilizační hodnoty a územní podmínky jejich ochrany	--
f)	Stanovení cílových charakteristik krajiny včetně podmínek pro jejich zachování a dosažení	Definované cílové charakteristiky a podmínky (opatření) pro jejich zachování a dosažení	Výkres typů krajín
g)	Vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření (VPS + VPO), staveb a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu, vymezení asanačních území	Pouze VPS a VPO mimo ÚSES, stavby a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu a vymezená asanační území, pokud nejsou vymezeny v předchozích kapitolách ¹⁰	Výkres VPS, VPO a asanačních
h)	Stanovení požadavků na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v ZÚR obcí	Navrhované požadavky na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v ZÚR obcí	--
i)	Vymezení koridorů a ploch, ve kterých se ukládá prověření změn jejich využití územní studií (ÚS)	Vymezení koridorů nebo ploch určených k prověření (území řešené ÚS), prověřovaná změna využití území, příp. zadání ÚS	Výkres ploch a koridorů, ve kterých je uloženo prověření změn jejich využití ÚS nebo RP
j+k)	Vymezení ploch a koridorů, ve kterých je pořízení a vydání regulačního plánu (RP) orgány kraje podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití včetně zadání	Vymezení koridorů nebo ploch určených k prověření (území řešené RP), zadání RP	Výkres ploch a koridorů, ve kterých je uloženo prověření změn jejich využití ÚS nebo RP
l)	Stanovení pořadí změn v území (etapizace)	Stanovené pořadí změny v území	Výkres pořadí změn v území (dle potřeby)
m)	Stanovení kompenzačních opatření podle § 37, odst. 8 SZ	Neposuzují se dle této metodiky. Vyplývají z posouzení PO a EVL dle § 45i) zák. č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů ²⁰ .	--

Předmět vyhodnocení je ve většině případů patrný již z názvu jednotlivých kapitol. V případě kapitol b) až d) je rozšíření předmětu vyhodnocení odvozeno z textu předposledního odstavce bodu 1, přílohy č. 4 k vyhlášce o ÚAP a ÚPD.

¹⁹ Vysvětlení - viz další text.

²⁰ Dále jen ZOPK.

Z tabulky výše je patrné, že **podle charakteru lze výroky ZÚR rozdělit do dvou skupin, přičemž výroky druhé z uvedených skupin mají také svoji „verbální část“, která je také předmětem hodnocení:**

➤ **Verbální výroky (bez grafického zobrazení)**

- ⇒ priority územního plánování kraje (část a)),
- ⇒ upřesnění územních podmínek koncepce ochrany a rozvoje přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území kraje (část e)),
- ⇒ stanovení cílových charakteristik krajiny včetně podmínek pro jejich zachování a dosažení (část f)),
  - * předmětem posouzení jsou v tomto případě pouze navrhované podmínky pro zachování a dosažení cílových charakteristik; jejich vlastní stanovení je výrok obdobného typu jako vymezení ÚSES
- ⇒ stanovení požadavků na koordinaci územně plánovací činnosti obcí a na řešení v ZÚR obcí (část h)),
- ⇒ stanovení pořadí změn v území – etapizace (část l)).

➤ **Výroky s grafickým zobrazením územního průmětu**

- ⇒ vymezení rozvojových oblastí (ROB), rozvojových os (ROS) a specifických oblastí (SOB) nadmístního významu, resp. zpřesnění vymezení ROB, ROS a SOB vymezených v PÚR ČR, (část b) a c)),
- ⇒ vymezení ploch a koridorů nadmístního významu včetně požadavků na využití území, podmínek pro rozhodování o změnách v území (kap d),
- ⇒ vymezení typů krajin (kap. f)²¹
- ⇒ vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření, staveb a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu, vymezení asanačních území (kap g)),
- ⇒ vymezení koridorů a ploch, ve kterých se ukládá prověření změn jejich využití územní studií včetně požadavků nebo podmínek pro rozhodování o změnách v území do doby pořízení studie (kap i)),
- ⇒ vymezení ploch a koridorů, ve kterých je pořízení a vydání regulačního plánu orgány kraje podmínkou pro rozhodování o změnách jejich využití včetně zadání (kap j) + k)).

Součástí předmětu hodnocení jsou i v těchto případech **požadavky na využití území, resp. kritérií a podmínek pro následné rozhodování o variantách změn v území** ve formě verbálních výroků.

Nad rámec výše uvedeného je nutné k některým kapitolám doplnit další upřesnění.

Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí (ROB) a rozvojových os (ROS) vymezených v PÚR ČR, vymezení dalších ROB a ROS nadmístního významu (b)

Rozvojové oblasti a osy definuje § 32 SZ jako „...oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodu soustředění aktivit...“ a vymezují v rozsahu správních obvodů

²¹ Pokud se uplatnění cílové charakteristiky vztahuje pouze k dílčí části území daného typu krajiny, vymezuje se jeho rozsah verbálně (např. výčtem dotčených katastrálních území).

obcí, v odůvodněných případech dle jednotlivých katastrálních území. Dle způsobu (formy) specifikace uvedených aktivit v rámci dané ROB či ROS lze rozlišit:

- ⇒ požadavky a zásady (obecněji formulované), bez grafického zobrazení, příp. lokalizované pouze výčtem dotčených obcí, příp. katastrálních území.
- ⇒ požadavky na využití území, vymezené následně ve formě konkrétních ploch a koridorů v části d) a v příslušném výkresu grafické části ZÚR.

Uplatňování těchto požadavků může být vždy spojeno s vlivy na životní prostředí, předmětem hodnocení v rámci této části jsou především požadavky a zásady bez grafického zobrazení. V případě ploch a koridorů, které jsou vymezeny v rámci části d) ZÚR, stačí uvést odkaz na jejich následné samostatné vyhodnocení (viz kap. III.6.).

Zpřesnění vymezení specifických oblastí (SOB) vymezených v PÚR ČR, vymezení dalších SOB nadmístního významu (c)

Specifické oblasti definuje §32 SZ jako „...oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy...“, přičemž forma vymezení SOB i specifikace navrhovaných řešení je identická jako v případě ROB a ROS.

Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR, vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, ÚSES a ploch územních rezerv (d)

Termíny „plocha“ a „koridor“ definuje §2, odst. 1, písm. g) až j) stavebního zákona. V rámci ZÚR představují nejkonkrétnější formu vymezení záměru, přičemž pro podrobnost tohoto vymezení v grafické části ZÚR je určující měřítko tiskového výstupu příslušného výkresu, tj. 1:100 000, v odůvodněných případech 1:50 000 (§6, odst. 2, vyhlášky o ÚPP a ZÚR).

Pro hodnocení vlivů takto vymezených záměrů je podstatná i topologická forma grafického vymezení tj. polygon / linie / bod. Pro uvedená měřítka výkresu lze orientačně stanovit minimální parametry navrhovaných ploch a koridorů umožňující jejich zobrazení ve formě polygonů (viz tabulka).

	MĚŘÍTKO TISKOVÉHO VÝSTUPU VÝKRESU	
	1 : 100 000	1 :50 000
Plocha (výměra)	25 ha	6,25 ha
Koridor (šířka)	200 m	100 m
Linie (délka)	1 000 m	500 m

Plochy a koridory menších parametrů se ve výkresech zobrazují jako body, resp. jako linie. Liniové prvky menší než uvedené hodnoty se nezobrazují.

Z hlediska „strategického“ hodnocení vlivů koncepce je zásadní skutečnost, že se v obou případech jedná o „**plochy a koridory pro umístění stavby**“, nikoliv o stavební pozemky nebo pozemky dotčené stavbou (viz kap. III.1.). Z těchto důvodů je třeba vymezené plochy a koridory (včetně přilehlého okolí) považovat za **území potenciálně dotčené reali-**

zací umístěného záměru. Rozsah potenciálně dotčeného území v okolí vymezené plochy nebo koridoru je třeba stanovit individuálně v závislosti na povaze záměru a rozsahu předpokládaných vlivů.

Pro každou jednotlivou plochu a koridor vymezené v této kapitole ZÚR (nezávisle na tom, za má nebo nemá charakter VPS, či VPO) je třeba připravit **hodnotící tabulku**, která ve své úvodní části (A) obsahuje zjednodušený „popis záměru“, tj. základní specifikaci a parametry navrhovaného funkčního využití. Pokud návrh koncepce obsahuje řešení ve variantách, je třeba pro každou z hodnocených variant připravit samostatnou tabulku. Tabulka je rozdělena do níže uvedených oddílů a její podrobná struktura s doprovodným komentářem je uvedena v příloze 1 svazku Přílohy:

- A. Popis záměru
- B. Stávající funkce, hodnoty a limity vymezeného koridoru / plochy
- C. Předpokládané vlivy na složky životního prostředí a odhad jejich významnosti
- D. Rizika významných kumulativních a synergických vlivů (v kombinaci s hodnoceným záměrem)
- E. Závěr a návrh opatření

ÚSES

ÚSES představuje vzájemně propojený soubor přírodních nebo přírodě blízkých ekosystémů (písm. a), odst. 1, § 3 ZOPK). Cílem jeho vymezení v ZÚR je územní ochrana těchto ekosystémů za účelem reprodukce přírodního bohatství, příznivého působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro její mnohostranné využívání (§ 4, odst. 1 ZOPK). Jedná se tedy o opatření, které je z hlediska vlivů na životní prostředí jednoznačně pozitivní a jeho hodnocení v rámci SEA je do značné míry formální. Z tohoto důvodu nepovažujeme hodnocení vymezení ÚSES v ZÚR za nezbytnou součást předmětu vyhodnocení. Naopak hodnocení vlivů na segmenty ÚSES ve vymezení navrženém ZÚR je nedílnou součástí hodnocení koncepce.

Územní rezervy

Územní rezerva je stavebním zákonem (§36, odst. 1) definována jako plocha nebo koridor, ve kterém ZÚR ukládají prověřit potřebu a plošné nároky stanoveného funkčního využití, přičemž ve vymezené ploše (koridoru) jsou zakázány změny v území, které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit. Změnit územní rezervu na plochu nebo koridor umožňující stanovené využití lze jen na základě aktualizace ZÚR.

Podle téhož odstavce SZ se **stanovené využití územní rezervy neposuzuje**. Otázka (ne)posouzení rozsahu vymezení plochy nebo koridoru územní rezervy není SZ jednoznačně zodpovězena. SZ tento aspekt výslovně neuvádí a je tedy otázkou výkladu tohoto ustanovení, zda a jakým způsobem vymezení ploch a koridorů územních rezerv v rámci posuzování vlivů koncepce PÚR ČR nebo ÚPD reflektovat. V zájmu naplnění požadavku na posouzení koncepce jako celku ZOPV (§ 10e) lze doporučit **identifikaci významných „environmentálních“ limitů využití území ve vymezené ploše nebo koridoru územní rezervy**, které mohou být uvažovaným budoucím způsobem využití, pro který je územní rezerva vymezena, ovlivněny. Následně je třeba provést úvahu o významnosti těchto potenciálních vlivů. Výsle-

dek tohoto hodnocení však nemůže (s ohledem na výše uvedené ustanovení SZ) mít vliv na závěrečné doporučení autorizované osoby, zda z hlediska vlivů na životní prostředí lze s koncepcí jako celkem souhlasit. Po formální stránce je vhodné prezentovat hodnocení územních rezerv v samostatné příloze textové části dokumentace. Ve výkresové části dokumentace se územní rezervy nezobrazí.

Vymezení veřejně prospěšných staveb a opatření (VPS + VPO), staveb a opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu, vymezení asanačních území (g)

Z dikce § 2. odst. 1, písm. m) + l) stavebního zákona lze dovodit, že jako „veřejně prospěšné“ se označují stavby a opatření nestavební povahy, vymezené v předchozích kapitolách ZÚR. Přidělení institutu veřejné prospěšnosti konkrétním plochám a koridorům má deklaratorní charakter a z hlediska hodnocení vlivů nemá praktický význam. Předmětem posouzení jsou všechny vymezené plochy a koridory (kromě výše uvedených výjimek) **bez ohledu na to, zda jsou navrhovány jako VPS nebo VPO.**

Navržená opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu a vymezená asanační území **se samostatně hodnotí jen v případě, že nebyly vymezeny v předchozích kapitolách koncepce** (část d)).

Odůvodnění navrhovaného řešení

Pro všechny výše uvedené části ZÚR platí, že **podrobnější informace o koncepci, nezbytné k jejímu vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí, obsahuje** (měla by obsahovat) **odůvodnění navrhovaného řešení**, zpracované ve stejné struktuře (členění) jako výroková část ZÚR.

Dosavadní judikáty NSS definovaly obsahové náležitosti odůvodnění ZÚR ve smyslu §68 odst. 3 + § 174, odst. 1 správního řádu. Níže uvedený modelový příklad odůvodnění vymezené plochy nebo koridoru vyznačuje pasáže, které by měly být zdrojem informací pro následné hodnocení SEA:

ČÁSTI ODŮVODNĚNÍ	INFORMACE PODSTATNÉ PRO HODNOCENÍ VLIVŮ NA ŽP
Důvody výroku: 1. Stručný popis problému, příp. současného stavu území, jeho význam a širší souvislosti	Dochází v současnosti k významné zátěži složek životního prostředí? Co je zdrojem zátěže?
2. Cíle řešení sledované vymezením koridoru, resp. následnou realizací záměru (tj. k čemu je záměr určen, co řeší a proč (ve vazbě na ad. 1), proč vlastně v ZÚR vymezují plochu nebo koridor?)	Řeší návrh snížení zátěže složek ŽP (odstraní zdroj zátěže)?
Podklady pro jeho vydání: 3. Legislativní východiska – zejm. §§ 18, 19 a 36 SZ, případně související oborová legislativa	

ČÁSTI ODŮVODNĚNÍ	INFORMACE PODSTATNÉ PRO HODNOCENÍ VLVŮ NA ŽP
4. Použité podklady, ze kterých řešení vychází <i>(citace dokumentů, využitých při formulaci výroku – např. PÚR ČR, ÚAPk, oborové dokumentace aj.)</i>	Doplňkový zdroj podrobnějších informací.
Úvahy, kterými se projektant řídil při jejich hodnocení	
5. Funkce (účel) záměru, popis řešení a jeho odůvodnění	Je záměr zdrojem zátěže ŽP a jak významným? Dojde realizací záměru ke zlepšení stavu ŽP? Pokud ano, kde? <i>V území, kde má být záměr realizován nebo jinde?</i>
6. Odůvodnění rozsahu vymezení plochy nebo koridoru <i>(odůvodnit zejména případnou změnu šířky koridorů, proč je vymezeno zrovna takto?)</i>	Byla při vymezení plochy nebo koridoru zohledněna ochrana složek ŽP? Nacházejí se ve vymezené ploše nebo koridoru environmentální limity?
7. Odůvodnění požadavků, kritérií a podmínek pro rozhodování o změnách v území <i>(ve vztahu k limitům využití území obsaženým v koordinačním výkresu),</i>	Je součástí požadavků návrh opatření k vyloučení, omezení nebo kompenzaci vlivů na dotčené složky ŽP?
8. Vazba navrhovaného řešení na priority územního plánování dle PÚR ČR a ZÚR <i>(tzn., které priority územního plánování navržené řešení naplňuje, příp. na ostatní části ZÚR - požadavky na využití území formulované v rámci OB, OS, SOB, koncepce ochrany...)</i>	Je záměr v souladu s prioritami orientovanými na ochranu složek ŽP?

Zcela zásadní pro posouzení konkrétního výroku (záměru) jsou informace uvedené v částech 2 a 5 výše uvedeného přehledu. V případě, že odůvodnění tyto informace neobsahuje, je posuzovatel oprávněn požadovat od pořizovatele ZÚR, příp. od projektanta dodatečné informace ve smyslu odst. 4, § 10e) ZOPV.

S ohledem na ustanovení stavebního zákona (§3 6, odst. 3 a § 43, odst. 3), citovaná v kap. I.2., je třeba upozornit, že dodatečné informace, které svojí podrobností neodpovídají měřítku ZÚR, resp. (viz ad 4 – tabulka výše) by měl posuzovatel koncepce v případě potřeby zohlednit, na druhé straně však závěr hodnocení nemůže (nesmí) vycházet výhradně z těchto podrobnějších informací.

Aktualizace ZÚR

Postup pořizování aktualizace ZÚR upravuje § 42 stavebního zákona. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je zpracováno pouze v případě, že MŽP ČR uplatní požadavek na zpracování vyhodnocení ve svém stanovisku dle odst. 1 tohoto paragrafu. Ve vazbě

na ust. § 10, vyhlášky o ÚAP a ÚPD²² je předmět posouzení vymezen rozsahem měněných (tj. upravených nebo nově formulovaných) částí ZÚR. Pouze při posuzování **kumulativních a synergických vlivů** je nezbytné zohlednit také vlivy platných (neměněných) částí ZÚR.

VZTAH PÚR ČR A ZÚR K JINÝM KONCEPCÍM

Oborové koncepce ostatní strategické nebo koncepční dokumenty (politiky, strategie, plány, programy, generely) zpracované na republikové úrovni jsou, vedle ostatních dokumentů souhrnně uvedených v § 33, odst. 2 stavebního zákona, nepominutelným podkladem při zpracování PÚR ČR. V případě, že byly tyto dokumenty schváleny vládou ČR, jsou pro PÚR ČR závazné. Obdobně strategické a koncepční dokumenty zpracované pro územní obvod kraje jsou neopominutelným podkladem pro zpracování ZÚR, přičemž aspekt závaznosti takového materiálu platí na krajské úrovni obdobně jako v případě PÚR ČR na úrovni celostátní. Novelou stavebního zákona č. 350/2012 Sb. (§ 36, odst. 1) je možné s účinností od 1. 1. 2013 zahrnout do ZÚR i záležitosti (záměry) týkající se rozvoje území státu, které nejsou obsaženy v PÚR ČR, pokud to MMR ve svém stanovisku dle § 37 odst. 9 nevytloučí.

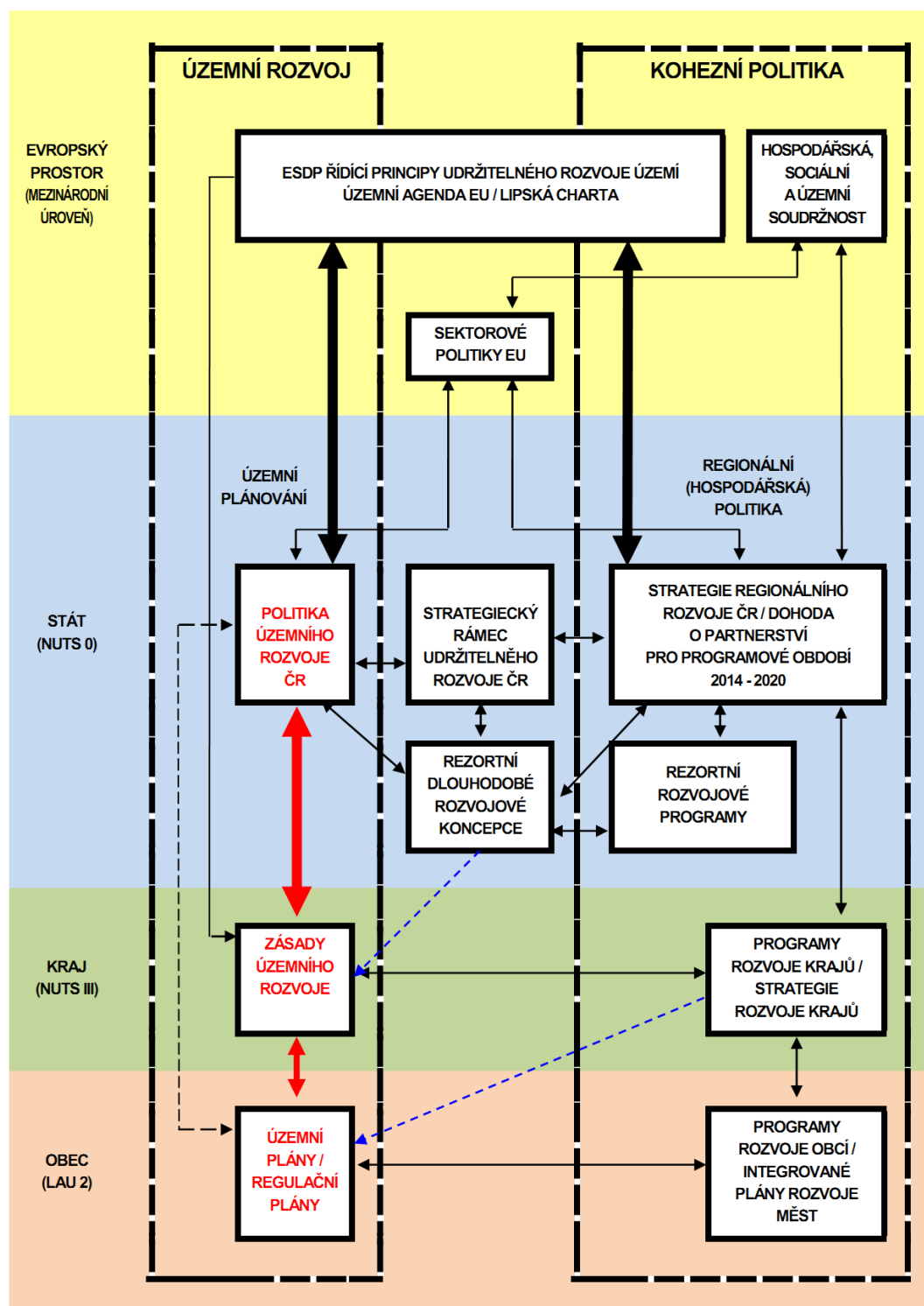
Vztah PÚR ČR a ZÚR k ostatním koncepcím vyjadřuje ilustrační schéma, uvedené na následující stránce.

---

²² Vyhl. č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Ilustrační schéma vztahu PÚR ČR a ZÚR k ostatním koncepcím

Zdroj: Návrh PÚR ČR ve znění aktualizace č. 1 (upraveno). Červené šipky vyjadřují přímou legislativní závaznost vyplývající ze stavebního zákona. Modré šipky vyjadřují vazbu možné implementace záměrů neobsažených v PÚR, resp. v ZÚR v případě, že to MMR ve svém stanovisku dle § 37 odst. 9, resp. krajský úřad ve stanovisku dle § 50, odst. 7 nevyloučí.

V rámci hodnocení vlivů na životní prostředí je nutné věnovat pozornost strategickým a koncepčním dokumentům, které **problematiku ŽP bud' přímo řeší, nebo jejichž realizace může složky životního prostředí významně ovlivnit**. Při posuzování **PÚR ČR** se aktuálně jedná o tyto zejména o dokumenty, které již v sobě zpravidla zahrnují cíle ochrany ŽP přijaté na mezistátní a komunitární úrovni

➤ Mezinárodní dokumenty:

- ⇒ Lublaňská deklarace o územní dimenzi udržitelného rozvoje (Lublaň, 2003)
- ⇒ Evropské perspektivy územního rozvoje (Postupim, 1999)
- ⇒ Řídící principy trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu (Hannover, 2000)
- ⇒ Evropská úmluva o krajině (Florence, 2000)
- ⇒ Lisabonská strategie (Lisabon, 2000)
- ⇒ Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (Brusel, 2006)
- ⇒ Lipská charta o udržitelných evropských městech (Lipsko, 2007)
- ⇒ Územní agenda Evropské unie 2020 (Gödölő, 2011)
- ⇒ Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 (Brusel, 2011)
- ⇒ Rámcová úmluva o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat (Karpatská úmluva, Kyjev, 2003)
- ⇒ Ramsarská úmluva (Ramsar, 1971, ČR -1997)
- ⇒ Bernská úmluva (Bern, 1979, ČR – 1991)
- ⇒ Bonnská úmluva (Bonn, 1979)
- ⇒ Evropa 2020 (strategie EU)

➤ Národní dokumenty

- ⇒ Státní politika životního prostředí ČR pro období 2012 - 2020
- ⇒ Státní program ochrany přírody a krajiny ČR (MŽP 1998, aktualizace 2009)
- ⇒ Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (MŽP, 2005)
- ⇒ Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (MŽP, 2010)
- ⇒ Strategie udržitelného rozvoje ČR (MŽP, 2006)
- ⇒ Zásady urbánní politiky (MMR, 2010)
- ⇒ Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 (MMR, 2013)
- ⇒ Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR (Mze, 2010)
- ⇒ Plán hlavních povodí ČR (Mze, 2007)
- ⇒ Národní strategický plán rozvoje venkova (MZe, 2006, akt. 2010)
- ⇒ Národní program snižování emisí ČR (MŽP, 2007)
- ⇒ Dopravní politika ČR (MD 2005, aktualizace 2011)
- ⇒ Státní energetická koncepce 2010 - 2030 (MPO, 2007, aktualizace 2012)

Při posuzování ZÚR je nutné zohlednit též relevantní dokumenty zpracované na úrovni kraje. Tyto dokumenty lze zpravidla dohledat na webových stránkách příslušných krajů, pří-

padně je možné si je vyžádat od pořizovatele posuzované koncepce. Níže uvedený přehled je pouze generelním souhrnem dokumentů, jejichž existenci lze v jednotlivých krajích předpokládat, přičemž konkrétní situace se bude pravděpodobně v jednotlivých krajích lišit.

- ⇒ Program rozvoje kraje
- ⇒ Regionální inovační strategie
- ⇒ Strategie rozvoje kraje
- ⇒ Územní energetická koncepce
- ⇒ Koncepce dopravy
- ⇒ Koncepce snižování emisí a imisí
- ⇒ Integrovaný krajský program snižování emisí znečišťujících látek
- ⇒ Programu pro zlepšení kvality ovzduší
- ⇒ Generální rozptylová studie na území kraje
- ⇒ Koncepce ochrany přírody a krajiny
- ⇒ Povodňový plán
- ⇒ Krajský program ke zmírnění dopadů změny klimatu
- ⇒ Program rozvoje cestovního ruchu
- ⇒ Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
- ⇒ Plán odpadového hospodářství

Konkrétní vztah PÚR ČR nebo ZÚR k jednotlivým oborovým koncepcím lze vyjádřit pomocí tabelárního přehledu a jednoduché symboliky, která vyjadřuje, **do jaké míry tyto dokumenty** (v rámci svých kompetencí definovaných stavebním zákonem) **reflektují** (nebo mohou reflektovat) **problematiku řešenou předmětnými koncepcemi, resp. zda je realizace příslušné koncepce přímo závislá na uplatňování PÚR ČR nebo ZÚR.**

3	Velmi silný (přímý) vztah	Koncepce obsahuje podněty, požadavky nebo záměry s konkrétně definovaným nárokem na změnu využití území, které vyžadují řešení v rámci PÚR ČR nebo ZÚR vymezením plochy nebo koridoru. Zahrnutí do platné PÚR ČR nebo ZÚR je nezbytnou podmínkou pro realizaci koncepce.
2	Silný (přímý) vztah	Koncepce bez konkrétně definovaných nároků na změnu využití území. Do PÚR ČR nebo ZÚR se promítají ve formě priorit, požadavků nebo podmínek (verbální výroky) , příp. jsou realizovatelné uplatněním ostatních nástrojů územního plánování. Realizace koncepce není přímo závislá na platné PÚR ČR nebo ZÚR.
1	Slabý nebo nepřímý vztah	Koncepce neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry s přímou vazbou na „návrhovou“ část PÚR ČR nebo ZÚR, je však podkladem pro odůvodnění konkrétních návrhů.
0	Bez vztahu	Koncepce neobsahuje podněty, požadavky nebo záměry, které vyžadují řešení v rámci PÚR ČR nebo ZÚR.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Koncepční dokumenty zaměřené na ochranu životního prostředí s identifikovaným velmi silným **(3)** nebo silným **(2)** vztahem k nástrojům územního plánování jsou podkladem pro hodnocení vztahu PÚR ČR a ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezinárodní, přeshraniční, republikové, příp. krajské úrovni (kap. III.2.).

III.2. Zhodnocení vztahu PÚR ČR a ZÚR k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní nebo komunitární úrovni

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

2. Zhodnocení vztahu politiky územního rozvoje k cílům ochrany životního prostředí přijatým na mezistátní nebo komunitární úrovni. Zhodnocení vztahu územně plánovací dokumentace k cílům ochrany životního prostředí přijatým na vnitrostátní úrovni.

VÝCHODISKA

Smyslem této kapitoly je **identifikovat ty cíle ochrany životního prostředí** přijaté na mezinárodní nebo komunitární (PÚR ČR), resp. vnitrostátní úrovni (ZÚR), **jejichž splnění lze dosáhnout nebo k jejich dosažení přispět nástroji územního plánování**, tzn. PÚR ČR nebo ZÚR. Podkladem pro zpracování této kapitoly jsou oborové koncepce s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem k nástrojům územního plánování, tj. především k PÚR ČR a ZÚR (viz kap. III.1.).

V případě PÚR ČR se jedná o cíle přijaté na republikové, přeshraniční a mezinárodní, na úrovni ZÚR pak jde o cíle definované v celostátních nebo krajských dokumentech uvedených v předchozí kapitole (viz kap. III.1.) s tématem ochrany složek životního prostředí, příp. v dalších koncepcích s významnou vazbou na problematiku životního prostředí (např. dopravní nebo energetická koncepce). Ve všech uvedených případech je nezbytné akcentovat ty cíle, které jsou dosažitelné s ohledem na zachování mezinárodní konkurenceschopnosti dotčených hospodářských odvětví.

POSTUP²³

1. Z koncepčních dokumentů s identifikovaným velmi silným (3) nebo silným (2) vztahem k PÚR ČR nebo ZÚR (viz kap. III.1) je třeba vybrat cíle a priority s jednoznačnou vazbou na problematiku ochrany životního prostředí a zdraví obyvatelstva.
2. Vztah PÚR ČR (ZÚR) k jednotlivým cílům vyjádřit pomocí jednoduché symboliky, která v tomto případě vyjadřuje, do jaké míry může posuzovaná koncepce (v rámci svých kompetencí definovaných stavebním zákonem) přispět k jejich dosažení.

1	Uplatněním koncepce je možné ovlivnit dosažení cíle (cíl je z hlediska PÚR ČR nebo ZÚR relevantní)
0	Uplatnění koncepce nemá na dosažení cíle žádný vliv (cíl není z hlediska ZÚR relevantní)

²³ Společný pro PÚR ČR i ZÚR.

Vzorový příklad identifikace cílů ochrany životního prostředí vybrané koncepce (Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, MŽP ČR, 2010), které jsou relevantní z hlediska řešení ZÚR, je uveden v příloze 2 svazku Přílohy.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Cíle označené symbolem **1** budou použity při hodnocení ZÚR z hlediska způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí a jejich zohlednění při výběru variant řešení (viz kap. 9. této metodiky).

III.3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna PÚR ČR nebo ZÚR

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

3. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna politika územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace.

VÝCHODISKA

Obsahem této kapitoly je **popis současného stavu složek životního prostředí, jeho dosavadního vývoje a nástin jeho extrapolace bez uplatnění řešení obsažených v ZÚR** („nulová varianta“). S ohledem na dikci bodu 6. přílohy stavebního zákona („Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů...“) je nutné v této kapitole uvést, kromě informací o stavu složek životního prostředí, též podstatné informace o obyvatelstvu a kulturních a historických hodnotách řešeného území. Informace uvedené v této kapitole jsou **výchozím podkladem pro hodnocení vlivů všech částí posuzované koncepce a jejích variant včetně vlivů kumulativních a synergických**, kterými se zabývají kap. 4. až 6. této metodiky.

Níže uvedené zásady jsou společné pro PÚR ČR i ZÚR. Obsahové náležitosti této kapitoly se v případě PÚR ČR a ZÚR liší pouze rozsahem zájmového území (ČR / kraj) a rozsahem, resp. podrobností vyhodnocení sledovaných jevů, odvozenou od měřítko podrobnosti obou koncepcí. Konkrétně jsou tyto odlišnosti uvedeny v příloze 4 svazku Přílohy.

VŠEOBECNÉ (SPOLEČNÉ) ZÁSADY

1. Obsahová náplň této kapitoly standardně zahrnuje popis všech složek životního prostředí a dále údaje o obyvatelstvu, hygieně prostředí a významných kulturně historických charakteristikách, včetně hodnot architektonických a archeologických.
2. Vzhledem ke strukturovanosti jednotlivých problémových okruhů označujeme v dalším textu tyto jako „**témata**“ s pracovním označením²⁴:
  - A. Ovzduší, klima²⁵
  - B. Povrchové a podzemní vody,
  - C. Zemědělská půda

²⁴ Značení témat je zvoleno účelově pro jednodušší uvádění odkazů v ostatních částech textu.

²⁵ Změny klimatu mají globální charakter, jejich příčiny a mechanismus jsou dosud předmětem vědeckého výzkumu. Klimatické charakteristiky jsou ve vztahu k časovému horizontu, pro který jsou navrhována řešení PÚR a ZÚR, statické a jejich změny nelze nástroji územního plánování ovlivňovat. Hodnocení těchto vlivů je proto součástí posuzování sektorových koncepcí a politik na úrovni státu (Energetická koncepce, Surovinová politika). V rámci posuzování vlivů PÚR a ZÚR se předpokládá pouze popis základních charakteristik v rámci této kapitoly.

- D. Pozemky určené k plnění funkcí lesa
  - E. Reliéf, horninové prostředí a surovinové zdroje
  - F. Flóra, fauna, biologická rozmanitost
  - G. Krajina
  - H. Obyvatelstvo a hygiena prostředí
  - I. Kulturní, architektonické a archeologické dědictví, hmotné statky
3. Pro naplnění úkolů této kapitoly deklarovaných v úvodu je nezbytné, aby každé z témat, uvedených v bodě 1. obsahovalo:
- ⇒ vyhodnocení dosavadního vývoje za určité období, přičemž jeho délka se u jednotlivých témat může lišit v závislosti na dostupnosti údajů, resp. intervalu jejich aktualizace a zveřejňování.
  - ⇒ popis současného stavu, identifikaci hlavních problémů a zejména **diferenciaci řešeného území** na základě sledovaných charakteristik se zaměřením na:
    - * **nejvíce exponované (zatížené) oblasti,**
    - * **na území s největší koncentrací sledovaných jevů.**
  - ⇒ územní vymezení těchto oblastí výčtem dotčených správních jednotek ve formě:
    - * částí správních obvodů ORP nebo správních obvodů obcí (PÚR ČR),
    - * správních obvodů obcí, příp. katastrální území (ZÚR).
4. Pro vyjádření diferenciace řešeného území z hlediska stavu konkrétní složky životního prostředí nebo četnosti výskytu konkrétních jevů jsou u většiny témat použity **indikátory** s uvedeným algoritmem výpočtu. **Interpretace výsledků musí vždy obsahovat úvahu experta, do jaké míry zjištěné výsledky korespondují se skutečným stavem území.**
5. S ohledem na požadavky uvedené v předchozím bodě je nutné textové hodnocení doplnit **grafickou částí** zobrazující územní průmět zobrazitelných jevů a charakteristik a jejich prostorové rozmístění. Podle měřítka a způsobu zobrazení lze rozlišit **dva typy** grafických příloh:

Výkresy v měřítku identickém nebo blízkém výkresové části koncepce

- ⇒ Jde o výkresy s grafickým vymezením sledovaných jevů („**environmentální limity využití území**“) v podrobnosti odpovídající měřítku posuzované koncepce. Pro zobrazitelnost jevů, resp. jejich topologii, v daném měřítku platí principy uvedené v kap. III.1., přičemž zobrazitelnost zároveň slouží jako pomocné kritérium významnosti sledovaného jevu.
- ⇒ Konkrétní příklady zobrazovaných jevů jsou uvedeny rámci jednotlivých témat (viz přílohu 4 svazku Přílohy).
- ⇒ Do těchto výkresů se zároveň promítnou navrhované plochy a koridory, příp. další graficky zobrazitelné části posuzované koncepce.
- ⇒ Takto vytvořené mapové kompozice jsou **podkladem pro:**
  - * **identifikaci a hodnocení významnosti vlivů návrhů nebo výroků s graficky zobrazitelným územním průmětem** tj. rozvojové oblasti a osy, specifické oblasti, vymezené plochy a koridory a jejich varianty (viz kap. III.6. a III.7.)

* **vymezení oblastí a složek, které by mohly být uplatněním PÚR nebo ZÚR významně ovlivněny** (viz kap. 4.)

⇒ Výkresy jsou značeny římskými číslicemi v pořadí dle níže charakterizovaných témat²⁶.

Grafická schémata, kartogramy a kartodiagramy

⇒ Zobrazují zájmové území a hodnoty sledovaných charakteristik ve vztahu ke zvolené územní jednotce. V případě PÚR ČR i ZÚR k tomuto účelu vyhovuje jako územní jednotka správní obvod obce.

⇒ Vyjadřují především **diferenciaci řešeného území z hlediska sledovaných charakteristik a vymezení nejvíce exponovaných oblastí**.

⇒ Za vhodné lze považovat měřítko 1:200 000, příp. jakékoliv menší, umožňující zobrazit zájmové území (ČR nebo kraj) ve formátu A3 nebo A4 s rozlišením správních obvodů jednotlivých obcí.

⇒ Značena jsou alfanumerickým kódem, kde písmeno označuje dané téma a číslo pořadí schématu.

⇒ S ohledem na následné využití pro potřeby **vymezení limitně zatížených oblastí** jako podklad pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů (viz kap. III.5.) je ve vybraných případech (např. ovzduší nebo hluková zátěž) možné (též s ohledem na podrobnost vstupních podkladů) zvolit²⁷ jako územní jednotku katastrální území.

6. Pro oba typy grafických výstupů jsou výchozím podkladem mapová díla, jejichž využití lze v prostředí ArcGIS vzájemně kombinovat. Zároveň některé z nich obsahují řadu informací o území využitelných v rámci hodnocení vlivů na životní prostředí. Přehled hlavních mapových podkladů je uveden **v příloze 3** svazku Přílohy.

7. **Předpokládaný vývoj** stavu jednotlivých složek životního prostředí **bez uplatnění koncepce** se popíše jako prostá **extrapolace dosavadních trendů vývoje**, případně se zohledněním poznatků možného vědeckotechnického rozvoje nebo plánovaných změn v legislativě ve známém výhledu. Z hlediska rozvoje jednotlivých funkčních systémů (zejména v oblasti dopravní a energetické infrastruktury) je třeba reflektovat záměry v pokročilém stupni přípravy nebo realizace, jejichž dokončení vydání ZÚR nijak neovlivní. Pro toto hodnocení zpravidla nejsou k dispozici kvantifikované údaje a je proto realizováno pouze verbálně. Ze závěrů této pasáže by mělo vyplynout, zda lze bez uplatnění ZÚR předpokládat:

⇒ **změny ve sledovaných charakteristikách** složek životního prostředí, příp. v dynamice jejich vývoje (zlepšení nebo zhoršení)

⇒ **změny v územním rozmístění** těchto charakteristik, zejména rozšíření nebo zmenšení nejvíce exponovaných oblastí.

8. V případě **ZÚR** jsou hlavním zdrojem informací o současném stavu složek životního prostředí ÚAP krajů. Vzhledem k tomu, že ÚAP nemusí vždy obsahovat nejaktuálnější nebo úplné údaje nezbytné pro hodnocení vlivů, lze doporučit jejich **kontrolu a příp.**

²⁶ Značení výkresů a grafických schémat je zvoleno účelově pro jednodušší uvádění odkazů v ostatních částech textu.

²⁷ Volba je v kompetenci řešitelského týmu.

doplnění z informačních registrů v gesci ústředních orgánů (AOPK ČR, ČHMÚ, ČGS-Geofond, VÚV TGM, Silniční databanka atd.). Naopak v případě, že ÚAPk obsahují aktuální popis a hodnocení dosavadního vývoje a stavu složek životního prostředí v rozsahu a podrobnosti, které AO bude považovat z hlediska úplnosti a podrobnosti za dostatečné pro potřeby následného posouzení, je možné tyto údaje převzít bez podstatnějších úprav.

9. Pro hodnocení **PÚR ČR** jednotný podklad, obdobný charakteru ÚAP, dosud chybí. Podkladem pro zpracování této kapitoly je především Zpráva o stavu životního prostředí²⁸ a dále zmíněné informační registry zřízené ústředními orgány. ÚAP krajů je vhodné využít především pro kontrolu závěrů, formulovaných v rámci této kapitoly.

OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI JEDNOTLIVÝCH TÉMAT

Obsahové náležitosti zpracování jednotlivých témat A. až I. jsou obsaženy v příloze 4 svazku Přílohy, v tomto členění:

- sledované jevy dle přílohy 1 vyhl. č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (= údaje, které by mělo být možné převzít z ÚAP),
- další údaje (jevy), nezbytné pro popis nebo vyhodnocení daného tématu,
- přehled jevů graficky zobrazitelných ve výkresové části (environmentální limity využití území)
- osnova textové části
- obsah grafické části (výkresy a grafická schémata)
- přehled souvisejících legislativních předpisů

Indikátory použité v rámci jednotlivých témat pro diferenciaci zájmového území a uvedená **grafická schémata** mají doporučující charakter. Je v kompetenci řešitelského týmu použít takové indikátory a schémata, která v závislosti na vlastnostech a hodnotách popisovaného území a stavu složek životního prostředí, naplní účel této kapitoly, deklarovaný v úvodu.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Informace a údaje uvedené v této části hodnocení jsou výchozím podkladem pro zpracování kapitol:

- ⇒ kap. III.4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR (ZÚR) významně ovlivněny
- ⇒ kap. III.5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR (ZÚR) významně ovlivněny
- ⇒ kap. III.6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant PÚR (ZÚR)

²⁸ § 33, odst. 2, písm d) stavebního zákona.

- ⇒ kap. III.7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných nebo záporných vlivů jednotlivých variant řešení.

III.4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR nebo ZÚR významně ovlivněny

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

4. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace významně ovlivněny.

VÝCHODISKA

Úkolem této kapitoly je identifikovat (na podkladě popisů a vyhodnocení uvedených v předchozí kapitole III.3.) ty jevy a charakteristiky řešeného území, které mohou být uplatněním koncepce významně ovlivněny. S přihlédnutím k českému překladu Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2001/42/ES²⁹ a příloze č. 9 ZOPV předpokládáme, že se jedná především o „charakteristiky životního prostředí **oblastí, které by mohly být**³⁰ **významně zasaženy**“³¹.

Při volnější aplikaci výše citovaného výkladu přílohy Směrnice ES, avšak na s ohledem na judikát NSS 1Ao 7/2011-526 (viz kap. I.2.), je nutné vymezit také oblasti, jejichž charakteristiky mohou být významně ovlivněny v důsledku **kumulativních a synergických vlivů**³². Pro účely tohoto hodnocení rozlišujeme dva typy těchto vlivů:

- **složkové vlivy** – tj. vlivy jednotlivých „výroků“ na jednu složku životního prostředí, resp. na dané „téma“, specifikované v kap. III.3. (ovzduší, voda, půda, atd.). S ohledem na to, že působí na jednu složku území, považujeme tyto vlivy v principu za „**kumulativní**“.
- **prostorové vlivy** – vlivy vzniklé koncentrací navrhovaných ploch a koridorů (= záměrů) na prostorově omezené části řešeného území. Ze své povahy mohou být tyto vlivy jak „**kumulativní**“, tak „**synergické**“, přičemž jejich konkrétní rozlišení nemusí být v měřítku podrobnosti PÚR ČR, resp. ZÚR vždy možné.

Upozornění:

Tato část hodnocení má pouze indikativní charakter. Nenahrazuje ani nezdvojuje hodnocení vlivů prováděné v kap. 6., kde teprve dochází ke kvantifikaci, resp. odhadu významnosti předpokládaných vlivů na úrovni konkrétních výroků. Významnost vlivů indikovaných v této kapitole se tedy při vlastním hodnocení může ale i nemusí potvrdit.

²⁹ Dále jen „směrnice SEA“.

³⁰ ...uplatněním PÚR nebo ZÚR...

³¹ Příloha I, bod c) Směrnice 2001/42/ES.

³² Dále jen K+S vlivy.

SLOŽKOVÁ ANALÝZA

Charakteristiky potenciálně dotčené uplatněním PÚR ČR nebo ZÚR je **účelné identifikovat** (v obecnější podobě) v rámci **navrhovaných priorit územního plánování** a v konkrétnější podobě pak pro **navrhované plochy a koridory** republikového, resp. nadmístního významu. V obou případech se použije maticová tabulka podle následujících zásad:

1. V úvodním sloupci jsou uvedeny navrhované priority územního plánování, resp. vymezené koridory a plochy.
2. Koridory a plochy jsou členěny dle funkčního využití (např. silniční síť, železniční síť) a v případě koridorů dále dle předpokládaných dimenzí stavby, pro jejíž umístění je koridor vymezen (dálnice a rychlostní silnice, silnice I. třídy, atd.)
3. V dalších sloupcích jsou uvedena jednotlivá témata A. až I. (viz kap. III.3.)
4. V řádcích jsou do jednotlivých buněk vyznačeny symboly, vyjadřující pravděpodobnost ovlivnění.
  - ⇒ V případě priorit se identifikace provede **odborným odhadem možných konkrétních dopadů** vyvolaných **uplatněním dané priority** PÚR ČR nebo ZÚR. Ukázka na příkladu priorit územního plánování vymezených ZÚR Moravskoslezského kraje je uvedena **v příloze 5** svazku Přílohy.
  - ⇒ Pro identifikaci dotčených charakteristik navrhovaných ploch a koridorů byla vytvořena pomůcka, která **modelově indikuje možné negativní vlivy navrhovaných ploch a koridorů** (v členění dle jejich využití) na složky životního prostředí, obyvatelstvo a kulturně historické hodnoty území podle pravděpodobnosti jejich vzniku (viz **příloha 6** svazku Přílohy).
5. V jednotlivých **sloupcích** tabulky budou identifikována nejvíce dotčená „témata“ podle četností značek vyjadřujících pravděpodobnost vzniku významných (negativních) vlivů.
6. Následně je nutné v rámci těchto témat **identifikovat konkrétní charakteristiky nebo jevy**, které mohou být uplatněním priority, resp. vymezením koridoru nebo plochy ovlivněny.
7. Podle stejného principu lze **v řádcích** tabulky identifikovat ty priority, resp. typy koridorů nebo ploch, u kterých lze se zvýšenou pravděpodobností předpokládat vznik významných (negativních) vlivů.
8. Součástí doprovodného komentáře musí být též alespoň rámcová geografická lokalizace oblastí, ve kterých lze tyto vlivy očekávat.

Obě analýzy lze použít při hodnocení PÚR ČR i ZÚR, přičemž konkrétní obsah třeba **vždy upravit** podle obsahu příslušných částí posuzovaných koncepcí.

Doplňkovým podkladem pro identifikaci charakteristik s rizikem významného ovlivnění jsou grafická schémata zpracovaná v rámci kap. III. 3. (zejména A1, B1 a B2, C2a, D1a, E1 a E2, G1 a G2a, H1 – viz **příloha 4** svazku Přílohy).

Analýza ostatních částí PÚR ČR a ZÚR není v této fázi nutná, neboť nepřinese pro daný účel zásadnější poznatky. Vymezení rozvojových oblastí a os, resp. specifických oblastí v rámci PÚR ČR i ZÚR definuje pouze území s určitým typem vlastností, hodnot nebo problémů a případné vlivy jsou spojeny až s vymezením konkrétních ploch a koridorů. Další

úkoly pro územní plánování (PÚR ČR) jsou již podle názvu „zadáním konkrétních úkolů“ pro kraje na období do další aktualizace PÚR ČR. Náplní částí e) a f) výrokové části ZÚR je přímo ochrana přírodních, krajinných a kulturně historických hodnot, kde nelze při uplatnění navrhovaných výroků významné negativní vlivy předpokládat. Ostatní části ZÚR jsou z tohoto hlediska víceméně neutrální s ohledem na svůj spíše deklaratorní charakter (část g), resp. části i) až m) ZÚR) nebo s předpokladem posouzení v rámci územního plánu na základě konkrétního vymezení příslušného záměru (část h) ZÚR).

PROSTOROVÁ ANALÝZA

Zjednodušený postup

Tuto alternativu je vhodné uplatnit při posuzování PÚR ČR, v případě posuzování ZÚR pak pouze v případě menší koncentrace navrhovaných ploch a koridorů, kdy není pravděpodobné, že prostorová analýza (viz dále) přinese odpovídající výsledky. Rozhodnutí o aplikaci tohoto zjednodušeného postupu je v kompetenci SEA týmu, lze však doporučit, aby mu předcházely konzultace s projektantem ZÚR, příp. s pořizovatelem.

Východiskem pro uplatnění tohoto postupu je výše zmíněný předpoklad, že za „oblasti, které by mohly být významně zasaženy uplatněním PÚR ČR nebo ZÚR ve smyslu směrnice SEA lze považovat **rozvojové osy a oblasti, vymezené PÚR ČR, příp. ZÚR**. Tento předpoklad vychází z definice ROB a ROS, formulované v rámci platné Politiky územního rozvoje ČR 2008 (čl. 33 – 37), ze které lze dovodit, že rozvojové oblasti a osy republikového a nadmístního významu jsou **vymezovány** na základě svých **předpokladů** (vyplývajících z vlastností a hodnot území) **pro umístování požadavků na změny ve využití území**, které mohou být spjaté s negativními dopady na složky životního prostředí.

Pro tyto oblasti se proto zpracuje ***zjednodušená charakteristika dle jednotlivých témat A. až I.,*** specifikovaných v kap. III.3.

S ohledem na skutečnost, že většina ***specifických oblastí*** vymezená na úrovni PÚR ČR 2008 je charakteristická přírodními hodnotami se zvýšenou zranitelností (citlivostí) vůči novým podnětům (záměrům, opatřením...) považujeme za vhodné ***zpracovat obdobné charakteristiky ve stejném členění a podrobnosti*** také pro vymezení specifické oblasti. Pro identifikaci hlavních charakteristik jednotlivých oblastí a os je vhodné využít metodu ***geografické analýzy***.

Standardní postup

Při posuzování ZÚR krajů s vyšší četností záměrů na provedení změn v území neumožňuje vymezení výhradně dle ROB a ROS potřebnou diferenciaci. Proto je účelné vymežit tyto oblasti na základě ***prostorové koncentrace navrhovaných aktivit v prostorově omezené části řešeného území***.

V rámci ZÚR je žádoucí provést vymezení těchto oblastí ve spolupráci s projektantem ZÚR formou ***obalové křivky nad výkresem ploch a koridorů*** grafické části ZÚR³³. Při vymezování je třeba pamatovat, že rozsah dotčeného území je různý jak z hlediska cha-

³³ Viz Příloha č. 4, bod 2b vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

rakteru navrhovaných změn ve využití území, tak z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí. Způsob vymezení závisí na mnoha faktorech (charakter území, druhy záměrů, které mohou být zdrojem kumulativních a synergických vlivů atp.) a není proto účelné jednotný postup. Vymezení „obalové křivky je v kompetenci SEA týmu s následným požadavkem, aby na základě odborného úsudku popsal, jakým způsobem a proč danou oblast vymezil ve stanoveném rozsahu. Z hlediska posuzované koncepce je podstatná identifikace dotčených obcí, nebo katastrálních území³⁴, zahrnutých do takto vymezených oblastí.

Každou z takto vymezených oblastí se zpracuje základní popis s tímto obsahem:

- název (označení) oblasti
- územně správní identifikace (obce a dotčená katastrální území)
- součást rozvojové oblasti, rozvojové osy nebo specifické oblasti (stav / návrh)
- současné převažující využití a funkce oblasti (bilance základních funkčních ploch dle ZABAGED nebo Land Use)
- významné vlastnosti, hodnoty, limity dle jednotlivých témat (A až I – viz příloha 3 svazku Přílohy)
- stávající významné zdroje zátěže životního prostředí v oblasti a příp. i mimo ní s vlivem na danou oblast (např. stacionární a liniové zdroje hluku a znečištění ovzduší, plochy povrchové těžby, elektrické vedení ZVN a VVN, významné rekreační oblasti)
- navrhované plochy a koridory dle požadavků na jejich využití lokalizované zcela nebo z části (nutná kvantifikace) do vymezené oblasti
- složky území, jevy a charakteristiky, které mohou být těmito „záměry“ samostatně nebo v kombinaci se zdroji stávající zátěže oblasti významně ovlivněny.

Pro větší přehlednost je vhodné takto **vymezené oblasti zobrazit v samostatném grafickém schématu.**

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Tato kapitola je zpracována na podkladě údajů a zjištění kap. III.3. a společně s ní jsou její závěry vstupními informacemi pro kapitolu III.6. “Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant ZÚR...”.

---

³⁴ Pouze v případě ZÚR.

III.5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním PÚR nebo ZÚR významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území, PO a EVL³⁵

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

5. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a ptačí oblasti.

VYMEZENÍ POJMŮ

Pro účely této metodiky považujeme za „**problémy**“ životního prostředí zátěž složek životního prostředí nad úroveň limitů stanovených platnými předpisy. U složek životního prostředí, pro které nejsou v legislativě stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina) je možné za „problém“ označit koncentraci **nejvyšších nebo nejnižších hodnot použitých indikátorů³⁶ v určitém území**, identifikujících aktuální stav nebo trend, kde je nutné při vymezování nových ploch a koridorů postupovat s maximální šetrností. „**Jevy**“ životního prostředí chápeme ve smyslu existence jejich konkrétních fyzikálních projevů (přírodní jevy, úkazy). Rizikovost území z hlediska výskytu některých jevů (např. zhoršená imisní situace, povodně, sesuvy) je vyjádřena konkrétními charakteristikami v předchozích kapitolách vyhodnocení a ve vztahu k nim jsou PÚR ČR i ZÚR také posuzovány.

STANDARDNÍ POSTUP

Úkolem této kapitoly je **identifikace hlavních problémů řešeného území** v členění dle jednotlivých témat A. až I. na podkladě zjištění obsažených v kap. III.3. V případě ZÚR mohou být doplňujícím podkladem SWOT analýzy složek environmentálního pilíře, provedené v rámci ÚAPk jako součást rozboru udržitelného rozvoje území, se kterými je možné vlastní závěry porovnat a případně doplnit. Na republikové úrovni není zatím podobný podklad k dispozici.

Naplnění základního cíle této kapitoly lze dosáhnout **expertním úsudkem** vycházejícím z porovnání:

- **aktuálního stavu území**, jeho problémů a trendů v rámci jednotlivých složek životního prostředí, jak jsou formulovány v kap. III.3. vyhodnocení, přičemž zvláště je třeba přihlídnout k částem popisujícím předpokládaný vývoj bez uplatnění koncepce a

³⁵ Vlivy na EVL a PO Natura 2000 jsou předmětem samostatného vyhodnocení v rámci části B. Vyhodnocení vlivů ZÚR na udržitelný rozvoj území (příloha č. 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů. Není součástí této metodiky.

³⁶ Konkrétně viz u jednotlivých složek ŽP.

- **navrhovaného řešení** PÚR ČR nebo ZÚR s využitím maticových tabelárních sestav zpracovaných v rámci kap. III. 4. (viz přílohy 5 a 6 svazku „Přílohy“), které identifikují „témata“, která mohou být uplatňováním posuzované koncepce nejvíce dotčena.

Výsledná zjištění je možné popsat verbálně, příp. vyjádřit přehledně formou maticové tabulky, která bude na jedné ose uvádět jednotlivé části posuzované koncepce, na druhé ose identifikované problémy a jednoduchou symbolikou vyjádřit jejich míru ovlivnění jednotlivými částmi PÚR ČR, resp. ZÚR. Pokud je to již v této fázi hodnocení možné, je třeba v rámci hodnotícího komentáře alespoň orientačně vymezit části řešeného území, ve kterých k těmto interakcím dochází.

PODKLAD PRO HODNOCENÍ KUMULATIVNÍCH A SYNERGICKÝCH VLVŮ

S ohledem na stanovisko Nejvyššího správního soudu č. 1Ao 7/2011-526, odst. [75], že „...*kumulativní vlivy je třeba zkoumat nejen v případě většího počtu navrhovaných záměrů, ale též tehdy, je-li koncipován být jediný záměr v území, ve kterém se již nacházejí realizované záměry a jejichž společné působení s navrhovaným záměrem by mohlo mít kumulativní nebo synergický efekt.*“, je dále nutné v rámci této kapitoly **vymezit limitně, resp. nadlimitně zatížená území**, z hlediska jednotlivých složek životního prostředí. U složek životního prostředí, pro které nejsou stanoveny limitní hodnoty zatížení (ZPF, PUPFL, příroda a krajina) se tato území vymezují **expertním odhadem** na základě **nejvyšších nebo nejnižších hodnot dané složky**³⁷ **jako území se zvýšenou zranitelností**, kde je nutné při vymezování nových ploch a koridorů postupovat s maximální šetrností.

Tyto oblasti se vymezí na podkladě vybraných kartogramů zpracovaných v rámci jednotlivých témat kap. 3. (viz příloha 3), příp. dalších níže uvedených údajů:

- Ovzduší (A)
  - ⇒ grafické schéma A1 *Znečištění ovzduší* pro každou ze 7 sledovaných látek – oblastí, ve kterých bylo zjištěno překročení některého ze stanovených limitů
  - ⇒ forma vymezení – primárně ve formě čtverců 1x1 km agregované do kompozitního ukazatele vyjadřujícího podíl plochy katastrálního území s překročeným limitem na celkové výměře správního obvodu.
  - ⇒ za limitně zatížené se považují obce s překročením některého z imisních limitů v ploše zastavěného území nebo s překročením na min. 50 % plochy správního obvodu
  - ⇒ v případě potřeby vyšší přesnosti vymezení, lze oblasti vymezit pouze na základě čtverců 1x1 km, ve kterých se znečištění vyhodnocuje.
  - ⇒ použije se – posouzení PÚR a ZÚR
- Voda (B)
  - ⇒ 4. a 5. třída jakosti povrchových vod,
  - ⇒ jakost vod je pravidelně sledována v síti měrných profilů, případně pozorovacích vrstů, objektů a pramenů ČHMÚ,

³⁷ Konkrétně viz u jednotlivých složek ŽP.

- ⇒ soustavně jsou sledovány pouze významné vodní toky, jakost ostatních, tj. drobných vodních toků není sledována soustavně, na ohrožení jakosti drobných toků se usuzuje podle konkrétní situace v daném povodí a kalkuluje se s účinností samočisticích přirozených procesů, forma vymezení – bodová.
- ⇒ plošné znečištění vod ze zemědělských zdrojů – vymezených zranitelných oblastí se zpracovává každých 5 let do úrovně jednotlivých katastrálních území (Nařízení vlády č.219/2007 Sb. a jeho novela Nařízení vlády č.108/2008 Sb. o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv).
- ⇒ grafické schéma B1 - *Vodohospodářský význam území* – za zranitelné se považuje území s více jak 50% podílem vodohospodářsky významných území a výměře správního obvodu obce, forma vymezení – dle obcí
- ⇒ použije se – posouzení ZÚR
- ZPF (C)
  - ⇒ grafická schémata C1b a C2b vyjadřující *změnu podílu výměry ZPF, resp. výměry nejkvalitnějších půd I. a II. třídy ochrany* na výměře zvolené územní jednotky (obec)
  - ⇒ za území se zvýšenou zranitelností se považují území s nejvýraznějším úbytkem ZPF (resp. půd I. a II. TO) za sledované období v kontextu sledovaného území, vyjádřeném střední hodnotou (mediánem)
  - ⇒ forma vymezení – dle obcí
  - ⇒ použije se – posouzení PÚR a ZÚR
- PUPFL (D)
  - ⇒ grafické schéma D1a – *Lesnatost území dle obcí* za nejzranitelnější se považuje území s nejnižším zastoupením PUPFL ve správním obvodu obce, v kontextu sledovaného území, vyjádřeném střední hodnotou (mediánem)
  - ⇒ forma vymezení – dle obcí
  - ⇒ použije se – posouzení PÚR a ZÚR
- Horninové prostředí a surovinové zdroje (E)
  - ⇒ grafické schéma E1- *Zátěž území těžbou nerostných surovin*
    - * za limitně zatížené se považuje území s 30 a více % rozsahu sledovaných jevů na výměře správního obvodu obce
    - * forma vymezení – dle obcí,
    - * použije se – posouzení PÚR a ZÚR
  - ⇒ grafické schéma E2 - *Geologické podmínky pro umístování staveb*
    - * za zranitelné se považuje území s min. 50% podílem sledovaných jevů na výměře správního obvodu obce
    - * forma vymezení – dle obcí
    - * použije se – posouzení PÚR a ZÚR
- Flóra, fauna, biologická rozmanitost (F)
  - ⇒ grafické schéma F1 - *Přírodní potenciál území*

- * za území se zvýšenou zranitelností se považují území s podílem rozlohy sledovaných jevů na rozloze katastru v hodnotách 80% a výše (nejhodnotnější území)
  - * forma vymezení – dle obcí.
  - * použije se – posouzení PÚR a ZÚR
- Krajina (G)
- ⇒ grafické schéma G1 – *Fragmentace krajiny významnými liniovými stavbami*
    - * za limitně zatížené území se považuje území s nejvyššími hodnotami použitého indikátoru v kontextu sledovaného území, vyjádřeném střední hodnotou (mediánem)
    - * forma vymezení - dle obcí
    - * použije se – posouzení ZÚR
  - ⇒ grafická schémata G2a - *Zastavěné a ostatní plochy dle obcí* a G3a - *Stupeň zornění zemědělské půdy dle obcí*
    - * za limitně zatížené území, kde je nutné ochraně přírodních a přírodě blízkých ploch věnovat zvýšenou pozornost, se považuje území více jak 70% podílem zastavěných a ostatních ploch, resp. 70% podílem orné půdy na rozloze správního obvodu obce, příp. katastrálního území.
    - * forma vymezení – dle obcí, příp. dle katastrálních území
    - * použije se – posouzení PÚR a ZÚR
  - ⇒ fragmentace krajiny v důsledku srůstání sídel
    - * v závislosti na dostupných podkladech (např. data Land Use) je možné v prostředí ArcGIS identifikovat území, kde vzdálenost mezi stávající zástavbou nepřesahuje 200 m. Hodnota parametru je zvolena zejména s ohledem na měřítko grafické části ZÚR.
    - * forma vymezení – obalová křivka pásů osídlení, kde je vzájemná vzdálenost existující zástavby menší než hodnota parametru
    - * použije se – posouzení ZÚR
  - ⇒ specifické krajiny s výraznými emblematickými znaky, jejichž cílové charakteristiky mohou být řešením ZÚR ovlivněny
    - * forma vymezení – Výkres typů krajin (bod I.2.c) přílohy č. 5 vyhlášky o ÚAP a ÚPD)
    - * použije se – posouzení ZÚR
- Hluková zátěž obyvatelstva (H)
- ⇒ území s překročením mezních hodnot hluku dle hlukových map
    - * použije se – posouzení PÚR a ZÚR
  - ⇒ grafické schéma H1a - *Zátěž území hlukem z dopravy dle obcí*
    - * za limitně zatížené se považuje území, ve kterém izofona 50dB (limit pro noční hluk), stanovená orientačním výpočtem³⁸ (viz příloha 4 svazku Přílohy) zasahuje zastavěné území obcí
    - * forma vymezení – dle obcí, příp. katastrálních území

³⁸ Projekt TA ČR Beta č. TB0100MD020 "Analýza vlivu dopravy na životní prostředí na regionální a lokální úrovni s využitím indikátorů udržitelného rozvoje (ATEM, s.r.o., 2013)

- * použije se – posouzení ZÚR.
- ⇒ další oblasti s významnými zdroji hluku v blízkosti zástavby (dálnice, kapacitní silnice, železniční koridory, velká letiště, průmyslové zdroje) bez dostatečných protihlukových opatření, vysoký podíl populace zasažený zvýšeným hlukem nad úrovní limitů či mezních hodnot;
- * forma vymezení – exaktní na základě údajů z kap. III.3., příp. dalších podkladů (ÚAPk, podklady KHS, letecké snímky, vlastní terénní šetření).
- * použije se – posouzení ZÚR.

Jednotlivé takto vymezené oblasti se v textové části popíší podobným způsobem jako oblasti vymezené prostorovou analýzou v kap. III.4.

- název (označení) oblasti³⁹
- územně správní identifikace (obce a dotčená katastrální území)
- součást rozvojové oblasti, rozvojové osy nebo specifické oblasti (stav / návrh)
- současné převažující využití a funkce oblasti (bilance základních funkčních ploch dle ZABAGED nebo Land Use)
- významné vlastnosti, hodnoty, limity dle jednotlivých témat (A až I – viz příloha 3 svazku Přílohy)
- zdroje způsobující nadměrné zatížení dané složky životního prostředí
- navrhované plochy a koridory dle požadavků na jejich využití lokalizované zcela nebo z části (nutná kvantifikace) do vymezené oblasti
- složky území, jevy a charakteristiky, které mohou být těmito „záměry“ samostatně nebo v kombinaci se zdroji stávající zátěže oblasti významně ovlivněny.

Obdobně jako v případě oblastí vymezených na základě prostorové analýzy, je i v tomto případě vhodné pro větší přehlednost takto **vymezené oblasti zobrazit v samostatném grafickém schématu**. Identifikací a vymezením oblastí s možným rizikem vzniku kumulativních a synergických vlivů je cíl této kapitoly naplněn. Vlastní hodnocení vlivů se provede v rámci následující kapitoly III.6.

Výše popsany postup představuje relativně jednoduchý, ovšem také ne zcela přesný způsob vymezení limitně zatížených oblastí. V případě potřeby přesnějšího vymezení u témat jako je lesnatost, zátěž území těžbou nebo krajina, je možné použít sofistikovanější postupy využívající datových zdrojů ZABAGED nebo Land Use GEODIS. Orientační porovnání využitelnosti obou podkladů je uvedeno v příloze 7 svazku Přílohy.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Tato kapitola je zpracována na základě údajů a zjištění kap. III.3. a společně s ní je východiskem pro kapitolu III. 6. “Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant ZÚR....”

³⁹ Pro lepší orientaci v dokumentaci je vhodné tyto oblasti označit odlišným způsobem než oblasti vymezené na základě prostorové analýzy navrhovaných záměrů (kap. 4.).

III.6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant PÚR nebo ZÚR

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

6. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, lidské zdraví, biologickou rozmanitost, faunu, floru, půdu, horninové prostředí, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.

Tato kapitola je stěžejní částí celé dokumentace. Její úplné a kvalitní zpracování je zásadním předpokladem pro úspěšné splnění hlavního úkolu „strategického“ hodnocení vlivů, kterým je **poskytnutí zpětné vazby posuzované koncepti z hlediska dopadů na složky životního prostředí včetně podnětů pro její případné úpravy orientované na další minimalizaci těchto vlivů**. Vstupními podklady této kapitoly jsou zjištění ze všech předchozích kapitol vyhodnocení, zejména pak kap. III.3. až III.5.

OBEČNÉ (SPOLEČNÉ) ZÁSADY

1. Konceptce je posuzována jako celek. S ohledem na rozdílný charakter a formu specifikace předmětu hodnocení v jednotlivých částech PÚR ČR, resp. ZÚR (viz kap. III.1), vyžaduje jejich hodnocení odlišný přístup. V kapitole III.1, této metodiky, která vymezila **předmět hodnocení** jednotlivých částí PÚR ČR a ZÚR, byly podle tohoto hlediska články PÚR ČR a výroky ZÚR rozděleny na:
  - ⇒ **verbální** (bez územního průmětu)
  - ⇒ **verbální s graficky zobrazitelným územním průmětem**, přičemž součástí předmětu hodnocení jsou i v těchto případech požadavky na využití území, resp. kritérií a podmínek pro následné rozhodování o variantách změn v území ve formě verbálních výroků.
2. Hodnocení vlivů se provádí ve vztahu k jednotlivým tématům a jejich dílčím částem specifikovaných **v příloze 4** svazku Přílohy a to z hlediska **kladných i záporných vlivů**, se zaměřením na jevy a charakteristiky zobrazené ve výkresech a grafických schématech (tzv. „**environmentální limity využití území**“).

V kontextu hodnocení vlivů je třeba upozornit, že tyto „limity“ (jevy) jsou vylučujícím kritériem pro vymezení navrhované plochy nebo koridoru pouze v případě, že umístění záměru (v ploše daného limitu) je zakázáno příslušným právním předpisem a vymezení předmětné plochy nebo koridoru v navrhovaném rozsahu není z těchto důvodů možné. V opačném případě mají tyto „limity“ (jevy) charakter podmíněně vylučujícího kritéria, kdy vymezení navrhované plochy nebo koridoru je přípustné za předpokladu, že umís-

těním záměru nebudou vlastnosti (funkčnost, územní rozsah) dotčeného „limitu“ (jevu) významně negativně ovlivněny.

3. Ve všech případech se jedná o vlivy předpokládané (potenciální), které se následně konkretizují uplatňováním výroků v rámci rozhodování o území, resp. v dalších fázích projektové přípravy záměrů, pro jejichž umístění jsou vymezovány navrhované plochy a koridory.
4. Hodnocení každého výroku se týká jak vlivů **záporných**, tak vlivů **kladných** a skládá se z těchto složek:

⇒ **kvalitativní hodnocení**

- * identifikace dotčených jevů a charakteristik
- * popis důsledků jejich možného ovlivnění s rozlišením vlivů:
  - dle účinků na:
    - přímé - působící přímo na danou složku životního prostředí,
    - nepřímé (sekundární) - vliv na danou složku životního prostředí působí zprostředkovaně (nepřímo) přes jinou složku životního prostředí (např. zhoršení zdravotního stavu obyvatel v důsledku nárůstu imisní zátěže ovzduší)
  - dle délky jejich působení (trvání) na:
    - trvalé – působí i v případě likvidace realizovaného záměru (nevratný vliv)
    - přechodné (vratné vlivy)
      - + dlouhodobé - působí po dobu provozu (užívání) realizovaného záměru
      - + střednědobé – působí v případě etapové nebo neúplné realizace záměru (např. nerealizace doprovodných staveb) nebo po dobu zkušebního provozu.
      - + krátkodobé - působí po dobu realizace záměru

PÚR ČR ani ZÚR s ohledem na stanovenou míru podrobnosti nemohou obsahovat informace pro detailnější rozlišení a konkrétnější vyhodnocení zejména přechodných vlivů. Z dosavadních judikátů NSS, resp. krajských soudů však vyplývá, že rozbor této problematiky musí „SEA dokumentace“ vždy obsahovat.

⇒ **kvantitativní hodnocení** (odhad významnosti včetně zdůvodnění)

⇒ **odhad rozsahu působení vlivu** (územní identifikace), zpravidla výčtem dotčených obcí, příp. katastrálních území nebo jejich částí (jen v případě ZÚR)

⇒ **návrh opatření pro eliminaci, omezení nebo kompenzací vlivu** (jednotlivé typy navrhovaných opatření popisuje **kap. III.8.**)

5. Kromě vlivů uplatňování konkrétních výroků na jednotlivé složky životního prostředí se dále vyhodnocují

⇒ **vlivy kumulativní a synergické**, přičemž z hlediska dotčeného území považujeme za:

- * **kumulativní** – vlivy dvou nebo více výroků na jeden sledovaný jev nebo charakteristiku v rámci dané složky životního prostředí, resp. hodnoceného „tématu“⁴⁰.
- * **synergické** – vlivy dvou nebo více výroků na dva nebo více sledovaných jevů nebo charakteristik dané složky životního prostředí, případně vlivy dvou nebo více výroků na složky životního prostředí v prostorově omezené části řešeného území (viz „prostorová analýza - kap. III.5.).

⇒ **vlivy přesahující hranice řešeného území, zejména státní hranice ČR**

6. Stanovení významnosti vlivu se provede **expertním odhadem**, který vychází ze zjištění předchozích kapitol vyhodnocení a dále:

- ⇒ z extrapolace možných vlivů v důsledku uplatňování příslušné části PÚR ČR nebo ZÚR (priorita územního plánování, požadavek na využití území bez grafického zobrazení, podmínka nebo kritérium pro rozhodování o změnách v území)
- ⇒ z analýzy prostorových dispozic vymezené plochy nebo koridoru vůči graficky zobrazeným environmentálním limitům využití území, včetně limitů v okolí vymezené plochy nebo koridoru, které mohou být umístěním záměru dotčeny.

Rozsah území, kde mohou být některé složky životního prostředí ovlivněny umístěním záměru, závisí na charakteru záměru a jeho možných interakcích s jednotlivými složkami životního prostředí. Z tohoto důvodu je rozsah území, ve kterém bude vliv plochy nebo koridoru posuzován zcela v kompetenci řešitelského týmu. V rámci hodnotícího komentáře je vždy třeba uvést, zda a které složky životního prostředí, příp. environmentální limity v okolí vymezené plochy (koridoru) mohou být umístěním záměru ovlivněny.

7. Odhad významnosti se vyjádří semikvantitativně v 5stupňové škále:

⇒ **-2 - potenciálně významný negativní vliv**

Uplatnění daného článku (PÚR ČR) nebo výroku (ZÚR) je pravděpodobně spojeno s potenciálně významným negativním vlivem na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. Zjištění vlivu však automaticky neznamena, že k významně negativnímu ovlivnění vždy dojde. Při hodnocení výroku v této kategorii **musí být součástí opatření** k vyloučení, minimalizaci nebo kompenzaci vlivů **vždy návrh na obsahovou úpravu tohoto výroku**. V případě, že předmětná opatření nelze v rámci uplatňování daného výroku použít, je nutné navrhnout vypuštění článku (výroku) z návrhu koncepce.

⇒ **-1 - potenciálně mírně negativní vliv**

Při uplatnění nelze vyloučit vlivy na danou složku životního prostředí, sledovaný jev nebo charakteristiku. Uplatnění výroku je možné za předpokladu zohlednění navrhovaných opatření k vyloučení, omezení nebo kompenzaci vlivů.

⁴⁰ Viz příloha 4. - témata A. až I.

⇒ **0 - bez vlivu nebo zanedbatelný vliv**

V podrobnosti měřítku PÚR ČR nebo ZÚR nebyl identifikován negativní vliv na danou složku životního prostředí; zpracovatel hodnocení nepředpokládá ovlivnění sledovaných jevů nebo charakteristik.

⇒ **+1 - potenciálně mírně pozitivní vliv**

V důsledku uplatnění článku (výroku) se předpokládá mírně pozitivní vliv na danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území.

⇒ **+2 - potenciálně významný pozitivní vliv**

Uplatnění článku (výroku) významně pozitivně ovlivní danou složku životního prostředí, její charakteristiky nebo sledované jevy v dotčeném území.

⇒ **? - vliv nelze vyhodnotit**

Vliv uplatnění článku (výroku) nelze v podrobnosti měřítku PÚR ČR (ZÚR) posoudit nebo posuzovaná koncepce neobsahuje dostatek informací pro vyhodnocení vlivu.

⇒ V případě přetrvávajících nejistot při hodnocení nebo při nedostatku potřebných údajů je možné vyjádřit odhadu významnosti vlivu jako zlomek vyjadřující hodnoty dvou sousedních kategorií (tzn.: 0/-1, -1/-2 atp.).

8. Porovnání zjištěných vlivů jednotlivých variantních řešení se provede postupem popsaným v **kap. III.7.** této části metodiky.

V dalším textu je popsán způsob hodnocení jednotlivých částí PÚR ČR a ZÚR, přičemž v podnadpisu každé pasáže je uvedeno, pro kterou z obou koncepcí se použije.

PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

(Platí pro PÚR ČR i ZÚR)

Podkladem pro hodnocení vlivů této kapitoly je identifikace složek ŽP, které mohou být uplatněním priorit významně ovlivněny, provedená v rámci **kap. III.4.** (ukázka – viz přílohu 5 svazku Přílohy). V případě hodnocení priorit územního plánování tato identifikace zároveň představuje „**kvalitativní část**“ hodnocení.

S ohledem na povahu této části koncepce se i další části hodnocení provedou **odborným odhadem možných konkrétních dopadů** formou extrapolace uplatnění dané priority v rámci navazujících nástrojů územního plánování. V rámci této kapitoly se provede:

- územní identifikace – tj., ve kterých částech řešeného území se vlivy uplatňování priorit na jednotlivé složky životního prostředí projeví nejvýrazněji⁴¹, přičemž způsob vymezení těchto území musí odpovídat měřítku podrobnosti PÚR, resp. ZÚR.
- zpřesnění možných vlivů v rámci takto vymezených území dle jednotlivých témat A až I, s případným rozlišením na dílčí charakteristiky a jevy, pokud to díky výrokům umožňuje
- odhad významnosti těchto vlivů postupem dle bodu 6. obecných zásad.

⁴¹ Je třeba uvést i v případě, kdy se vlivy uplatnění dané priority projeví rovnoměrně v celém řešeném území.

Jako nejvhodnější formu prezentace proto doporučujeme **maticový tabelární přehled** hodnocených priorit (v řádku) s odhadem významnosti vlivů na jednotlivá témata (ve sloupcích) a doplňujícím vysvětlujícím komentářem k hodnocení jednotlivých priorit. V návaznosti na toto tabelární hodnocení bude uveden **souhrnný komentář** s podrobnějším vyhodnocením nejvýznamnějších kladných a záporných vlivů včetně zdůvodnění odhadu jejich významnosti.

ROZVOJOVÉ OBLASTI A ROZVOJOVÉ OSY, SPECIFICKÉ OBLASTI

(Platí pro PÚR ČR i ZÚR)

Podkladem pro hodnocení obou jsou zjednodušené charakteristiky jednotlivých témat dle přílohy č. 4 zpracované v rámci kap. 4. této metodiky. Jak již bylo uvedeno v kap. 1., předmětem hodnocení je rozsah vymezení těchto oblastí včetně stanovených požadavků na jejich využití.

Vlastní hodnocení každé vymezené oblasti nebo osy (formou verbálního komentáře + tabelárních přehledů) bude zaměřeno na zodpovězení těchto otázek:

- a) Vyskytují se v rámci vymezené oblasti (osy) jevy nebo charakteristiky, které mohou být stanovenými požadavky na využití významně ovlivněny? Které a jak?

* Pro každou vymezenou oblast nebo osu se vyhodnocení provede na základě tabelárního přehledu s identifikací možných vlivů na složky životního prostředí (obdobně jako v příloze 6 svazku Přílohy).

- b) S ohledem na charakter požadavků na změny využití území oblasti nebo osy – existuje riziko kumulativních vlivů na některou ze složek ŽP, resp. na některý z jevů nebo charakteristik?

* Vyhodnotí se v rozsahu celého území vymezené oblasti nebo osy formou tabelárního přehledu zpracovaného dle „Pomůcky pro identifikaci ovlivněných charakteristik...“ (viz příloha 6 svazku Přílohy) + souhrnný komentář.

- c) Existuje v území vymezené oblasti nebo osy riziko kumulativních a synergických vlivů v důsledku koncentrace záměrů na provedení změn v území?

* Vyhodnotí se formou komentáře na základě vyhodnocení překryvů s oblastmi vymezenými prostorovou analýzou navrhovaných ploch a koridorů (viz kap. III.4.).

* Při hodnocení je nutné zohlednit charakter požadavků na využití vymezených ploch a koridorů.

- d) Existuje v území vymezené oblasti nebo osy riziko kumulativních a synergických vlivů v rámci „limitně zatížených území“?

* Vyhodnotí se formou komentáře na základě vyhodnocení překryvů s limitně zatíženými oblastmi (viz kap. III.5.).

* Při hodnocení je nutné zohlednit charakter požadavků na využití vymezených ploch a koridorů.

V rámci každého z výše uvedených oddílů a) až d) se dále uvede, návrh opatření na vyloučení nebo omezení zjištěných vlivů:

- ⇒ vyjmutím příslušného území z vymezené oblasti (osy) tj. úpravou hranic oblasti nebo osy
- nebo
- ⇒ stanovením kritérií a podmínek pro rozhodování o možných variantách změn v území.

PLOCHY A KORIDORY REPUBLIKOVÉHO A NADMÍSTNÍHO⁴² VÝZNAMU

(Platí pro PÚR ČR i ZÚR)

V rámci celé dokumentace představuje tato část nejpodrobnější a nejkonkrétnější úroveň posuzování, která je zároveň výchozím (a jediným) podkladem pro následné porovnání případných navrhovaných variant řešení (viz **kap. III.7.**).

Hodnocení jednotlivých navrhovaných ploch a koridorů (= „záměrů“) se provede v rámci hodnotící tabulky (**příloha 1** svazku Přílohy), kde jsou uvedeny i konkrétní pokyny pro „vyplnění“ jejich jednotlivých segmentů. Na tomto místě uvádíme pouze hlavní principy hodnocení:

1. Pro každý vymezený koridor nebo plochu se metodou geografické analýzy zpracuje bilance „**environmentálních limitů využití území**“ dle jevů zobrazených ve výkresech č. I. až V. (viz příloha 3 svazku Přílohy) vč. jejich **% zastoupení** v rámci hodnoceného koridoru nebo plochy.
2. Pro každé „téma“ se na základě % zastoupení jemu náležejících jevů a charakteristik a jejich prostorové dispozice vůči vymezenému koridoru (nebo ploše) expertním odhadem určí „**významnost vlivu**“ vyjádřená v 5bodové škále dle bodu 6. obecných zásad. Kromě jevů a charakteristik s výskytem v rámci vymezené plochy nebo koridoru je třeba při stanovení významnosti vlivu zohlednit též jevy a charakteristiky v přilehlém území (viz bod 6 obecných zásad).
3. Kumulativní a synergické vlivy se hodnotí ve vztahu k oblastem vymezeným na základě složkových a prostorových analýz (viz kap. III.4.), resp. ve vztahu k „limitně zatíženým oblastem“ (viz kap. III.5.).
4. Textový komentář **pro invariantně navrhované plochy a koridory** se zpracuje v členění dle jednotlivých témat A. až I, uvedených v příloze 3 svazku Přílohy. V rámci každého tématu bude provedeno souhrnné vyhodnocení navrhovaných ploch a koridorů v členění dle typu požadavku na využití území (silniční infrastruktura, železniční infrastruktura, elektroenergetika, atd.) se zaměřením na:
  - ⇒ nejvýznamnější záměry
  - ⇒ nejvýznamnější zjištěné vlivy vč. návrhu opatření na jejich vyloučení nebo omezení tzn.:
    - * formou úpravy směrového vedení nebo šířkového vymezení koridoru

⁴² Pouze při posuzování ZÚR.

- * doplněním kritérií a podmínek pro rozhodování o možných variantách změn v území
- 5. Souhrnné vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů, resp. přeshraničních vlivů je obsahem samostatných oddílů na závěr této kapitoly.
- 6. V oblastech s prostorovou koncentrací záměrů (viz kap. III.4.) a pro „limitně zatížená území“ (viz kap. III.5.) je možné pro hodnocení kumulativních a synergických vlivů doplnit o „složkovou analýzu“ záměrů lokalizovaných v těchto územích (viz příloha 8 svazku Přílohy).
- 7. U složitých případů nemusí výsledky posouzení konkrétní plochy, koridoru, vymezení poskytnout AO dostatečný podklad pro jednoznačný závěr z hlediska vlivů na životní prostředí. Pokud k záměru, pro jehož umístění jsou předmětná plocha či koridor vymezovány, již bylo vydáno stanovisko příslušného úřadu dle § 10 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je možné pro zdůvodnění využít informace zveřejněné ve stanovisku (http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr), které svojí podrobností odpovídají měřítku PÚR, resp. ZÚR.

Dodatek pro ZÚR:

- 8. Územní rezervy vymezené resp. jejich předpokládané využití se s ohledem na ust. § 36, odst. 1 stavebního zákona nevyhodnocují. Považujeme však za vhodné v samostatné příloze hodnocení uvést prostý výčet „environmentálních limitů využití území“, zasahujících do plochy nebo koridoru vymezené územní rezervy.

UPŘESNĚNÍ ÚZEMNÍCH PODMÍNEK KONCEPCE OCHRANY A ROZVOJE PŘÍRODNÍCH, KULTURNÍCH A CIVILIZAČNÍCH HODNOT ÚZEMÍ KRAJE

(Platí pro ZÚR)

V rámci této kapitoly je třeba porovnat vymezené přírodní, příp. kulturně historické hodnoty se závěry analýz a zjištění provedenými v rámci kap. III.3. a v případě potřeby navrhnout jejich doplnění. Obdobným způsobem je třeba doplnit navrhované územní podmínky ochrany v případě, že v předchozích částech hodnocení byla identifikována ohrožení těchto hodnot, která návrh ZÚR nereflektuje.

VYMEZENÍ CÍLOVÝCH CHARAKTERISTIK KRAJINY PRO JEDNOTLIVÉ TYPY KRAJIN

(Platí pro ZÚR)

Vymezení jednotlivých typů krajiny a navržené cílové charakteristiky lze konfrontovat s analýzami provedenými v rámci tématu G. Krajina v kapitole III.3. Podobně jako v předchozím případě, je úkolem vyhodnocení doplnit opatření k ochraně nebo dosažení cílových charakteristik v případě, že budou zjištěna rizika nebo ohrožení, se kterými návrh ZÚR zatím nepočítá.

VYMEZENÍ VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH STAVEB, VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH OPATŘENÍ, STAVEB A OPATŘENÍ K ZAJIŠŤOVÁNÍ OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU A VYMEZENÝCH ASANAČNÍCH ÚZEMÍ, PRO KTERÉ LZE PRÁVA K POZEMKŮM A STAVBÁM VYVLASTNIT

(Platí pro ZÚR)

VPS a VPO se samostatně nevyhodnocují. Jak již bylo uvedeno v kap. III.1., z ust. § 2 odst. 1, písm. m) + l) stavebního zákona lze dovodit, že jako „veřejně prospěšné“ se označují stavby a opatření nestavební povahy, vymezené v předchozích kapitolách ZÚR. Přidělení institutu veřejné prospěšnosti konkrétním plochám a koridorům má deklaratorní charakter a z hlediska hodnocení vlivů nemá praktický význam. Předmětem posouzení jsou všechny vymezené plochy a koridory (s výjimkou územních rezerv) **bez ohledu na to, zda jsou navrhovány jako VPS nebo VPO.**

Navržená opatření k zajištění obrany a bezpečnosti státu a vymezená asanační území **se samostatně hodnotí jen v případě, že nebyly vymezeny v předchozích kapitolách koncepce** (kap. d)). V obou případech se hodnotí obdobným způsobem jako ostatní vymezené plochy a koridory.

POŽADAVKY NA KOORDINACI ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ ČINNOSTI OBCÍ A NA ŘEŠENÍ V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI OBCÍ

(Platí pro ZÚR)

Podrobné hodnocení vlivů je v tomto případě možné až na úrovni územních plánů dotčených obcí. V rámci hodnocení vlivů ZÚR je nutné upozornit na možná rizika vyplývající z hlavních „environmentálních limitů“ vymezeného území s ohledem na charakter těchto požadavků. V případě většího počtu požadavků je vhodné zvolit formu tabelárního přehledu se souhrnným hodnotícím komentářem.

VYMEZENÍ KORIDORŮ A PLOCH, VE KTERÝCH SE UKLÁDÁ PROVĚŘENÍ ZMĚN JEJICH VYUŽITÍ ÚZEMNÍ STUDIÍ (ÚS)

(Platí pro ZÚR)

VYMEZENÍ PLOCH A KORIDORŮ, VE KTERÝCH JE POŘÍZENÍ A VYDÁNÍ REGULAČNÍHO PLÁNU (RP) ORGÁNY KRAJE PODMÍNKOU PRO ROZHODOVÁNÍ O ZMĚNÁCH JEJICH VYUŽITÍ VČETNĚ ZADÁNÍ

(Platí pro ZÚR)

Vlastní vymezení těchto území není spojeno s žádnými faktickými ani potenciálními vlivy. V rámci hodnocení vlivů ZÚR je vhodné porovnat navrhovaná vymezení s obsahem výkresů č. I. až V., jakož i s dalšími grafickými výstupy a v případě potřeby navrhnout:

- ⇒ úpravu vymezení s ohledem na podchycení problematiky relevantních jevů nebo charakteristik ŽP
- ⇒ podnět pro zadání ÚS nebo RP formou požadavku na řešení konkrétní problematiky spojené s ochranou složek ŽP, příp. konkrétních charakteristik nebo jevů.

HODNOCENÍ STANOVENÍ POŘADÍ ZMĚN V ÚZEMÍ (ETAPIZACE)

(Platí pro ZÚR)

Předmětem hodnocení jsou v tomto případě jednotlivá dílčí etapová řešení. Hodnocení má význam zejména v oblasti dopravní infrastruktury, kdy je třeba zaměřit pozornost na vlivy vyvolané přesměrováním dopravních proudů a změnami jejich intenzity.

KUMULATIVNÍ A SYNERGICKÉ VLIVY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(Platí pro PÚR ČR i ZÚR)

Podkladem pro tuto část hodnocení jsou výsledky složkové a prostorové analýzy zpracované v rámci kap. III.4. a vymezení zranitelných nebo limitně zatížených území provedené v kap. III.5. a dále výsledky posouzení jednotlivých oblastí, os, ploch a koridorů, provedené v rámci této kapitoly. V případě posuzování **aktualizovaných částí PÚR ČR nebo ZÚR** je nutné v hodnocení zohlednit též **vlivy těch částí koncepce, které se posuzovanou aktualizací nemění**.

V rámci této kapitoly je třeba shrnout závěry vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů, provedeného především při hodnocení rozvojových oblastí a os, specifických oblastí a vymezených ploch a koridorů republikového a nadmístního⁴³ významu, provedených v předchozích oddílech. S ohledem na závěry rozsudku NSS č. 1Ao 7/2011-526 musí být obsahem tohoto shrnutí:

- ⇒ popis použité metodiky a kvantifikace vlivů dle hodnotící stupnice⁴⁴
- ⇒ výčet nejvýznamnějších případů zjištění kumulativních a synergických vlivů
- ⇒ identifikace dotčených složek životního prostředí (jevů, charakteristik)
- ⇒ územní identifikace těchto vlivů (rozsah dotčeného území), zpravidla výčtem správních obvodů dotčených obcí nebo katastrálních území
- ⇒ učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně a za jakých podmínek,
- ⇒ vymezení kompenzačních opatření, resp. opatření k eliminaci nebo omezení těchto vlivů

Stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů je vhodnější uvést jaké součást kap. III.10. Návrh ukazatelů pro sledování vlivů na životní prostředí. Důvodem tohoto doporučení je možný věcný a kompetenční překryv s monitoringem vlivů na jednotlivé složky životního prostředí.

HODNOCENÍ VLIVŮ PŘESAHOJÍCÍCH HRANICE STÁTU (KRAJE)

(Platí pro PÚR ČR i ZÚR)

Úkolem této části vyhodnocení je identifikovat záměry (= plochy a koridory), kdy mohou vlivy spojené s umístěním záměru přesáhnout hranice kraje nebo ČR. Tyto vlivy mohou vznikat zejména v případě:

⁴³ Jen v případě ZÚR.

⁴⁴ Pokud nejsou uvedeny v jiné části dokumentace (samostatná kapitola věnovaná metodologii jednotlivých částí posouzení).

- ⇒ vymezení ploch pro ekonomické aktivity, vymezených v okrajových částech řešeného území (potenciálně dotčené složky ŽP – ovzduší, voda, krajina)
- ⇒ vymezení koridorů páteřních dopravních sítí (silničních, příp. železničních) za předpokladu, že v sousedním území není zajištěna odpovídající návaznost v rozsahu odpovídajících funkčních, prostorových nebo technických parametrů.

Tyto informace by měly být standardně obsaženy v odůvodnění navrženého řešení⁴⁵ ZÚR, případně je možné je ověřit formou rešerše ZÚR sousedních krajů. V případě PÚR ČR by zdrojem těchto informací měly být oborové koncepce a Společná strategie územního rozvoje států V4+2. Pokud tato funkční nebo prostorová návaznost není zajištěna, je třeba formou odborného odhadu identifikovat dotčené složky životního prostředí a rozsah území, kde se tyto vlivy mohou projevit. V případě možných vlivů přesahujících hranice ČR je třeba **učinít závěr o nezbytnosti přeshraničního posouzení vlivů** na strategické, resp. projektové úrovni.

Zajištění podkladů pro identifikaci a vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů ve spojení se záměry v přilehlém území sousedních krajů není zásadním problémem (ÚAPK, SEA dokumentace ZÚR sousedních krajů, příp. informační systém EIA/SEA). Problémy s pořízením podkladů mohou nastat v případě příhraničních území. Za této situace, pokud řešitelský tým identifikuje riziko kumulativních a synergických vlivů přesahujících státní hranici, doporučujeme, aby toto téma bylo zahrnuto **do případných konzultací se sousedními státy** podle ust. § 33, odst. 5 (v případě PÚR ČR), resp. § 37, odst. 5 stavebního zákona (v případě ZÚR).

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Tato kapitola je zpracována na podkladě údajů a zjištění kapitol III.3. až III.6. a společně jsou východiskem pro zpracování kapitoly III.7. „*Porovnání vlivů...podle jednotlivých variant řešení....*“ a dále pro kapitoly III.8. „*Popis navrhovaných opatření...*“, a kapitoly III.11. „*Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech...*“.

---

⁴⁵ Část II., bod 1., písm. a) přílohy č. 4 vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

III.7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení.

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

7. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení.

Tato kapitola se zpracuje v tomto členění:

- přehled hodnocených variant
- popis variant a jejich porovnání dle zjištěných vlivů
- popis použitých metod hodnocení (v rámci hodnocení PÚR i ZÚR)

Variantní řešení se v rámci PÚR ČR i ZÚR týká téměř výhradně vymezených koridorů dopravní a technické infrastruktury.

Metodický postup vychází z následujících zásad a v případě PÚR ČR a ZÚR se liší pouze v dále uvedených konkrétních případech:

1. Hodnocení vlivů na životní prostředí je metodicky založeno na hodnocení variant v míře podrobnosti dané měřítkem PÚR ČR resp. ZÚR. Míra podrobnosti hodnocení jednotlivých vlivů odpovídá míře podrobnosti, v jaké je konkrétní jev (záměr) v rámci PÚR ČR nebo ZÚR definován nebo vymezen.
2. Předmětem hodnocení je vymezený koridor záměru. Technické řešení není v rámci hodnocení PÚR ČR zohledněno. Odůvodnění ZÚR může v případě dopravních sítí specifikovat tunelové úseky a šířkové uspořádání komunikace⁴⁶ Pokud koncepce tyto informace obsahuje, je třeba je zohlednit v rámci posouzení.
3. Hodnocené varianty představují samostatná koncepční řešení (alternativy). Varianty směrových řešení v rámci vymezených koridorů nejsou předmětem posouzení.
4. Popis variant je uveden vždy na úvod jejich vzájemného porovnání.
5. Koridory pro umístění nových tras dopravní nebo technické infrastruktury⁴⁷ jsou vymezeny
  - ⇒ v rámci PÚR ČR zpravidla úsečkou spojující dva koncové body
  - ⇒ v rámci ZÚR - směrovým vedením osy koridoru a jeho šířkou, která může být v dílčích úsecích proměnlivá v závislosti na konkrétních územních podmínkách.

⁴⁶ Úseky s nutným přemostěním vodních toků a ploch lze identifikovat z mapového podkladu.

⁴⁷ §2, písm i) zák. č. 183/2006 Sb. v platném znění

Bod 6 platí pouze pro ZÚR

6. Pokud koncepční varianta předpokládá v části úseku využití stávající komunikace nebo energetické sítě beze změny jejich parametrů, jsou srovnávací relevantní parametry uváděny pouze pro úsek nově vymezeného koridoru.
7. Základním zdrojem informací o území ve vymezených koridorech (a území přilehajícím) jsou údaje obsažené v kap. III.3. až III.5. tohoto vyhodnocení.
8. Metodou geografické analýzy se pro každý koridor zpracuje:
  - ⇒ při posuzování PÚR ČR – přehled potenciálních střetů s environmentálními limity využití území
  - ⇒ při posuzování ZÚR - bilance územních jevů („bilance environmentálních limitů“) v podobě podílu nebo absolutního zastoupení jevu v ploše koridoru v členění dle témat specifikovaných v příloze 3 této metodiky. Z těchto témat jsou na základě provedené geografické analýzy vybrány relevantní jevy a charakteristiky, agregované do „problémových okruhů“, ve kterých budou varianty hodnoceny.
9. Významnost možných střetů se stanoví expertním odhadem a na tomto základě se zpracuje hodnotící komentář porovnávající předpokládané vlivy hodnocených variant včetně doporučení vybrané varianty a návrhu opatření pro předcházení, minimalizaci nebo kompenzaci vlivů. V hodnocení variant se zohlední závěry hodnocení vlivů PÚR ČR nebo ZÚR na ptáčích oblastech a evropsky významné lokality Natura 2000, pokud je toto hodnocení na základě požadavku MŽP ČR zpracováno.
10. Podobně jako v případě posuzování jednotlivých záměrů, je možné ve zvlášť složitých případech pro zdůvodnění výběru doporučené varianty využít informace zveřejněné ve stanovisku příslušného úřadu dle §10 zák. č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr), které svojí podrobností odpovídají měřítku PÚR, resp. ZÚR.

S ohledem na vyšší podrobnost ZÚR lze pro porovnání vlivů variantně vymezených ploch a koridorů doporučit použití některé z forem multikriteriálního hodnocení. Níže popsany metodický postup byl aplikován v rámci vyhodnocení vlivů variant obsažených v ZÚR JMK, přičemž zmiňovaným rozsudkem NSS nebyl tento postup zpochybněn a je proto prezentován jako ukázka jednoho z možných postupů. Volba konkrétního způsobu vyhodnocení variant zůstává v kompetenci autorizované osoby, přičemž jedinou podmínkou zůstává srozumitelný popis metodického postupu.

11. Každý z problémových okruhů je reprezentován skupinou kritérií (SK), přičemž každé kritérium (K) je vyjádřeno konkrétními parametry (P). Výběr kritérií a parametrů je v kompetenci řešitelského týmu.

Ukázka problémových okruhů, skupin kritérií a parametrů použitých při vyhodnocení ZÚR JMK:

⇒ Obyvatelstvo a ovzduší	skupina A / 2 kritéria/ 5 parametrů,
⇒ Příroda a krajina	skupina B / 4 kritéria/ 6 parametrů,
⇒ Povrchové a podzemní vody	skupina C / 3 kritéria/ 4 parametry,

- ⇒ *Zemědělská půda (ZPF)* skupina D1 / 1 kritérium/ 2 parametry,
- ⇒ *Lesní půda (PUPFL)* skupina D2 / 1 kritérium/ 2 parametry
- ⇒ *Horninové prostředí* skupina E / 2 kritéria/ 4 parametry,
- ⇒ *Kulturní a historické hodnoty* skupina F / 2 kritéria/ 4 parametry.
12. Jednotlivým skupinám kritérií tým zpracovatelů stanoví váhy formou rozdělení 100 bodů, přičemž počet bodů přidělených dané skupině kritérií (S_K) odráží význam dané složky v rámci funkcí dotčeného území.
13. V rámci každé skupiny (S_K) jsou podle stejného principu stanoveny váhy jednotlivých parametrů (v_p) rozdělením příslušného počtu bodů přidělených dané skupině. Ukázka katalogu parametrů (P) v členění dle skupin a kritérií (S_K) včetně bodového ohodnocení jejich vah použitých v rámci hodnocení vlivů variant ZÚR JMK je uveden **v příloze 9**.
14. Pro každý parametr (P) je na základě hodnoty a prostorové dispozice daného jevu („limitu“) vůči vymezenému koridoru stanovena „velikost vlivu“ a „riziko vzniku vlivu“ vyjádřené bodovým hodnocením (b_p) odvozeným z jednoduché matice rizik:

Vliv (velikost)	Velký (v)	3 body	6 bodů	9 bodů
	Střední (s)	2 body	5 bodů	8 bodů
	Malý (m)	1 bod	4 body	7 bodů
		Malé (m)	Střední (s)	Velké (v)

Riziko vzniku vlivu

0 vliv není reálný (ohrožený jev se v daném prostoru nevyskytuje)

15. V zájmu transparentnosti se pro každou skupinu kritérií (S_K) sestaví modelová tabulka, která kvalitativně specifikuje jednotlivé kategorie „velikosti vlivu a rizika jeho vzniku“ (ukázky - viz. přílohy 10.1. až 10.6. svazku Přílohy).
16. Syntetické hodnocení každé varianty je dáno hodnotou (H) váženého součtu bodové hodnoty parametru (b_p) a jeho váhy (v_p) podle vzorce:

$$H = \sum_{p=1}^n v_p b_p = v_1 b_1 + v_2 b_2 + v_3 b_3 + \dots + v_n b_n$$

17. Kromě stanovení celkové hodnoty (H) jsou vypočteny též hodnoty (H_A až H_F) pro každou z uvedených skupin kritérií A až F;
18. Pro každou z hodnocených variant je sestavena tabulka s bodovým vyjádřením „váhy parametru“ v_p (viz bod 8), bodovým ohodnocením velikosti vlivu a rizika jeho vzniku (viz bod 10) a celkovou hodnotou H.
19. Varianta s nejnížší celkovou hodnotou H je z hlediska vlivů na životní prostředí považována za nejpříjemnější.

20. V dalším kroku se provede porovnání variant z hlediska kumulativních a synergických vlivů podle údajů obsažených v hodnotících tabulkách jednotlivých variant (viz příloha 1, odd. D.).
- ⇒ na základě vzájemného (relativního) porovnání odhadu významnosti v každém tématu, kde byly identifikovány tyto vlivy, se variantám přidělí bodová hodnota dle pořadí od 1. (nejlepší) po X^{48} (nejhorší).
  - ⇒ tato hodnota se vynásobí koeficientem odvozeným z bodové váhy příslušného parametru (tzn., pokud byla parametru přidělena váha např. 6 bodů, vynásobí se hodnota pořadí koeficientem 1,06).
  - ⇒ jako nejlepší je hodnocena varianta s nejnižší hodnotou tohoto váženého součtu.
21. Výsledné doporučení expertního týmu vychází z výsledků výše hodnocení popsaného v bodech 1 až 18 a dále
- ⇒ ze závěrů Studie vlivů ZÚR na lidské zdraví a Hodnocení vlivů na ZÚR na ptačí oblasti a evropsky významné lokality Natura 2000, pokud jsou tato hodnocení na základě požadavků dotčených orgánů zpracována
  - ⇒ z vyhodnocení míry přínosu („přidané hodnoty“) ke zlepšení stavu životního prostředí v porovnání se současným stavem (nulová varianta); v rámci ZÚR zpravidla není k dispozici vhodný kvantifikovatelný parametr, varianty jsou proto z tohoto hlediska hodnoceny pouze verbálně v souhrnném komentáři.
22. Souhrnný hodnotící komentář musí detailně popsat „kvalitativní“ důvody výběru doporučené varianty, tzn. zejména konkrétní výhody a nevýhody proti ostatním posuzovaným variantám.

---

⁴⁸ X = počet posuzovaných variant.

III.8. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

8. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí.

Návrhy opatření k vyloučení, omezení, případně kompenzaci identifikovaných negativních vlivů PÚR ČR i ZÚR formulují pro všechny výroky (tj. verbální i s grafickým průmětem), u kterých byly na základě vyhodnocení provedených v kap. III.6. a III.7. zjištěny možné negativní vlivy. Požadavky na tato opatření jsou zpravidla formulována již v rámci uvedených kapitol. V případě vymezených koridorů a ploch je věcný základ navrhovaných opatření formulován v části D. hodnotících tabulek (viz přílohy 1.1. a 1.2. svazku Přílohy).

Opatření pro předcházení nebo snížení předpokládaných vlivů se vztahují přímo k jevům, složkám a funkcím dotčeného území, které může být uplatněním konkrétního výroku ovlivněny.

Kompenzační opatření se navrhuje v případě významných negativních vlivů, kdy opatření pro předcházení nebo snížení vlivu není možné z jakýchkoliv důvodů (územních, technických, ekonomických) v dotčeném území realizovat. Lze považovat za nanejvýš žádoucí, aby kompenzační opatření byla lokalizována v rámci správních obvodů těch územních jednotek (obec, ORP, kraj), které jsou uplatněním výroku (zpravidla realizací záměru ve vymezené ploše nebo koridoru) nejvíce dotčeny.

Ve vztahu k posuzované koncepci (PÚR, ZÚR) jsou uvedená opatření rozdělena dle jejich charakteru na:

- opatření „koncepční“
  - ⇒ tj. požadavky na výběr koncepčních variant, úpravy, doplnění nebo vypuštění jednotlivých výroků
- opatření „prostorová“
  - ⇒ požadavky na úpravy prostorového vymezení navrhovaných ploch, resp. na úpravy směrového a šířkového vymezení navrhovaných koridorů v rámci ZÚR,
  - ⇒ požadavky na úpravu vymezení v rámci jejich upřesněného vymezení v ZÚR obcí s cílem minimalizace vlivů na potenciálně dotčené složky ŽP
- opatření „projektová“
  - ⇒ požadavky na řešení identifikovaných problémů v dalších fázích projektové přípravy záměrů včetně „projektové“ EIA.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Návrh opatření vychází ze závěrů kap. III.6. a III.7. Navržená koncepční a prostorová opatření jsou podkladem pro návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace vlivů na životní prostředí (kap. III.11.).

III.9. Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí do PÚR ČR nebo ZÚR a jejich zohlednění při výběru variant řešení.

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

9. Zhodnocení způsobu zapracování cílů ochrany životního prostředí přijatých na mezinárodní nebo komunitární úrovni do politiky územního rozvoje a jejich zohlednění při výběru řešení. Zhodnocení způsobu zapracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí do územně plánovací dokumentace a jejich zohlednění při výběru variant řešení.

PÚR ČR reflektuje cíle přijaté na mezinárodní nebo komunitární úrovni. Pro potřeby posouzení ZÚR byly relevantní cíle ochrany životního prostředí převzaty z koncepčních dokumentů celostátní a krajské úrovně. Cíle relevantní posuzovaným koncepcím byly identifikovány na základě jejich celkového zhodnocení v kapitolách III.1. a III.2.

Vzhledem k možnému obsahovému překryvu cílů převzatých z různých dokumentů je vždy nezbytná jejich rešerše v rámci jednotlivých témat ochrany životního prostředí a na jejím základě jsou formulovány odpovídající cíle. Tato sada tzv. „**referenčních cílů**“ představuje rámec pro hodnocení způsobu jejich zapracování do PÚR ČR, resp. ZÚR.

Toto hodnocení se provádí **na úrovni navrhovaných priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území**, které jsou v rámci vnitřní hierarchie těchto dokumentů srovnatelným protějškem stanovených cílů ochrany životního prostředí. Formulované priority jsou závazné pro ostatní části PÚR ČR (ZÚR), jakož i pro veškerou územně plánovací činnost v rámci republiky (kraje). Odpovídající implementace „referenčních cílů“ do republikových, resp. krajských priorit územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území je proto garancí jejich respektování v rámci navazujících nástrojů územního plánování.

Pro prezentaci tohoto hodnocení je vhodný jednoduchý přehled s následujícím obsahem:

- Téma životního prostředí
  - ⇒ Referenční cíl
    - * Způsob zohlednění daného cíle v konkrétní prioritě nebo prioritách
      - Doporučení případných úprav a doplnění

Podobným způsobem je možné vyhodnotit zohlednění těchto cílů ve výběru variantních řešení doporučených k zapracování do PÚR ČR, resp. ZÚR.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Kapitola vychází ze závěrů kap. III.1. a III.2. tohoto hodnocení. Z vyhodnocení reflexe referenčních cílů ochrany životního prostředí v prioritách ZÚR a vybraných variantách řešení mohou generovat doporučení pro kap. III.8. a III.11. dokumentace.

III.10. Návrh ukazatelů pro sledování vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

10. Návrh ukazatelů pro sledování vlivu politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na životní prostředí.

V rámci této kapitoly je třeba navrhnout ukazatele jak pro sledování vlivů na jednotlivé složky životního prostředí, tak ukazatele pro sledování případných kumulativních a synergických vlivů, pokud byly v rámci posouzení identifikovány jako významné.

Požadavky § 10h ZOPV jsou v rámci územního plánování naplňovány prostřednictvím ustanovení § 19, odst. 1, písm. a) a § 28 odst. 1 SZ na úrovni krajů a obcí s rozšířenou působností (ORP).

PÚR ČR i ZÚR jsou dle ust. § 35, resp. § 42 stavebního zákona pravidelně aktualizovány.

Podkladem pro aktualizaci PÚR ČR je zpráva o uplatňování, přičemž její obsah upravuje §35, odst. 2 stavebního zákona. Její součástí (§ 35 odst. 2, písm b) SZ je též vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území s uvedením „...zda nebyly zjištěny nepředpokládané negativní dopady na životní prostředí spolu s návrhy na jejich eliminaci“. V rámci tohoto hodnocení byla vytvořena základní sada indikátorů pro opakované sledování a vyhodnocování vlivů uplatňování PÚR ČR na životní prostředí, která může být v rámci dalších aktualizací upravována a doplňována mj. též na podkladě údajů každoročně zveřejňované „Zprávy o stavu životního prostředí ČR“, která je též jedním z podkladů pro zpracování návrhu politiky územního rozvoje (§ 33 odst. 2 písm d) stavebního zákona).

Podkladem pro aktualizaci ZÚR, je zpráva o jejich uplatňování v uplynulém období, jejíž obsah upravuje § 9 vyhlášky č. 500/2006 Sb. v planém znění. **ZÚR obsahují ve stanovených úkolech pro územní plánování závazný rámec pro způsob a míru zohlednění ZÚR v navazujících ÚP obcí a pro rozhodování v území.** Sledování implementace dokumentu je tedy ošetřeno vymezenou agendou územního plánování, jejíž součástí (krom výše uvedeného) jsou „Územně analytické podklady“ (dále jen ÚAP) ve smyslu stavebního zákona a prováděcích předpisů. Příloha č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů zahrnuje všechny významné údaje nezbytné pro sledování a rozbor vlivů koncepce na životního prostředí. **Indikátory stavu životního prostředí pro potřeby územního plánování**, vycházející z těchto údajů, jsou podle ustálené praxe součástí hodnocení územních podmínek pro příznivé životní prostředí v rámci rozboru udržitelného rozvoje území ÚAPk.

Pro monitoring kumulativních a synergických vlivů, resp. interpretaci, zda zjištěný stav nebo nežádoucí vývoj konkrétní složky životního prostředí nebo části území má příčinu v působení více vlivů, je nezbytné, kromě environmentálních indikátorů, průběžné vyhodnocování vybraných indikátorů zaměřených v rámci ÚAPk, na sledování územních podmínek pro hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel v území (např. změna počtu

dokončených bytů, změna počtu obyvatel migrací, změny v rozsahu silniční sítě atp.). Je logické, že v různých oblastech bude význam jednotlivých indikátorů různý, v závislosti na charakteru a vlastnostech území, pro které je koncepce zpracovávána. Zůstává proto v kompetenci AO, resp. SEA týmu, aby sadu indikátorů používaných v rámci ÚAP v případě potřeby na základě vlastních zjištění o daném území upravili nebo doplnili.

Tím samozřejmě není dotčena povinnost dotčených správních úřadů sledovat v rámci své působnosti podle zvláštních právních předpisů vlivy schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví podle ustanovení odst. 2, § 10h) ZOPV včetně oprávnění podat podnět ke změně koncepce, nelze-li nepředvídané závažné vlivy odvrátit nebo zmírnit jiným způsobem.

V rámci této kapitoly je proto žádoucí prověřit indikátory sledující republikovou, resp. krajskou úroveň a v případě potřeby na základě provedeného hodnocení vlivů navrhnout jejich doplnění nebo úpravu. Pro tyto návrhy je zásadní podmínkou **vycházet z existujících databází** spravovaných jednak orgány územního plánování a dále zejména MŽP ČR a ostatními ústředními úřady prostřednictvím pověřených organizací.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Kapitola vychází z hodnocení vlivů včetně obsažených variantních řešení na životní prostředí provedených v kap. III.6. a III.7. a je jedním z konečných výstupů zpracovaného vyhodnocení. Doporučení na úpravu nebo doplnění ukazatelů výše uvedených ukazatelů již směřuje mimo rámec pořizování PÚR ČR, resp. ZÚR.

III.11. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

11. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska minimalizace negativních vlivů na životní prostředí.

Potřeba formulace požadavků pro rozhodování ve vymezených plochách a koridorech vyplývá z ust. § 36 odst. 1 SZ a dále ze závětí bodu I přílohy č. 4 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podkladem pro jejich návrh jsou prostorová a projektová opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů PÚR ČR nebo ZÚR na životní prostředí, uvedená v kap. III.8. V případě posuzování ZÚR je žádoucí v rámci této kapitoly provést nezbytné formulační úpravy dikce těchto opatření do podoby výroku, odpovídajícího opatření obecné povahy ve smyslu §§ 171 – 174 správního řádu. Právo projektanta, resp. pořizovatele ZÚR na způsob a rozsah zapracování těchto požadavků do výrokové části koncepce tím není nijak dotčeno. V odůvodnění navrženého řešení podle písm e), odst. 2 § 40 SZ je pak třeba uvést důvody tohoto postupu. Ve vztahu k PÚR ČR platí obdobný postup vyplývající z ust. § 34 SZ.

Požadavky se formulují buď jako úkoly pro ZÚR (na úrovni PÚR ČR), resp. pro územní plány a navazující rozhodnutí (na úrovni ZÚR) při upřesňování vymezení ploch a koridorů nebo jako kritéria a podmínky pro rozhodování o možných změnách v území. Za tyto „varianty změn v území“ lze považovat:

- změny koncepčního charakteru - tj. varianty různého způsobu využití dané plochy nebo koridoru nebo variantní vymezení v rámci ZÚR,
- varianty technického řešení konkrétní stavby v rámci dané plochy nebo koridoru, které jsou následně předmětem posouzení na úrovni „projektové EIA“.

Závaznost těchto požadavků v navazujících fázích územně plánovací činnosti ukládají příslušná ustanovení stavebního zákona (§ 31 odst. 4; § 36 odst. 5 a § 43 odst. 5 SZ). Jejich respektování příslušným orgánem v rámci procesu EIA není sice dle platné právní úpravy závazné, lze však doporučit, aby k nim bylo přihlédnuto zejména v závěru zjišťovacího řízení podle § 7 odst. 3 ZOPV.

Podkladem pro odůvodnění těchto požadavků jsou především zjištění obsažená v rámci hodnotících tabulek jednotlivých ploch a koridorů (viz příloha č. 1 svazku přílohy) jakož i veškerá další zjištění vyplývající z kap. III.6. a III.7. (např. z posouzení kumulativních a synergických vlivů, porovnání variant atd.).

S ohledem na riziko možných významových posunů v interpretaci těchto opatření v případě úpravy jejich dikce do korektní podoby opatření obecné povahy (OOP) je vhodné

opatření k vyloučení, omezení, případně kompenzaci identifikovaných negativních vlivů v rámci kapitoly III.8. formulovat již ve formě požadavků, podmínek a kritérií pro následné rozhodování o možných variantách změn ve vymezených plochách a koridorech.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Jak je patrné z předchozího textu, kapitola využívá vybrané části kapitol III.6. až III.8. a je jedním z konečných výstupů zpracovaného vyhodnocení.

III.12. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Úplný název kapitoly dle přílohy stavebního zákona:

12. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.

Tuto část je třeba formulovat jako stručný a všestranně srozumitelný výtah předchozích kapitol s akcentem na kapitoly III.4. až III.8. a kap. III.11., shrnutí významnosti zjištěných kladných a záporných vlivů PÚR nebo ZÚR na životní prostředí (vč. vlivů na lokality soustavy Natura 2000) a obyvatelstvo včetně konstatování zda a za jakých podmínek může příslušný úřad vydat souhlasné stanovisko k návrhu koncepce podle § 10g ZOPV.

Neinformovanému čtenáři by měla umožnit rychlou orientaci v obsahové struktuře dokumentace hodnocení vlivů PÚR ČR, resp. ZÚR včetně prezentovaných výstupů a rychlé pochopení závěrů hodnocení vč. důvodů, ze kterých vycházejí.

VZTAH K OSTATNÍM ČÁSTEM HODNOCENÍ

Vyplývá z předchozího textu.